

ДАБОАР

ГОДИНА 2003.

ВАНРЕДНИ БРОЈ 2

ЕПАРХИЈА ДАБРОБОСАНСКА - БИЛТЕН МАНАСТИРА ДОБРУНА

**УСТОЛИЧЕН МИТРОПОЛИТ
ДАБРОБОСАНСКИ Г. НИКОЛАЈ (МРЋА)**

Јер њакав нам Првосвешћеник
требаше: свешћ, незлобив, чист, одво-
јен од ђрјешника и виши од небеса; ко-
ји нема њотребе, као они првосве-
щћеници, да сваки дан приноси жр-
тве, најџрије за своје ђријехе, а њотом
и за народне, јер Он ово учини једном
заувијек принијевши самођа себе.

Јер Закон оставља за првосвештенике људе који имају слабости, а ријеч заклиње после Закона, оставља Сина завијек савршенога.

А од овога ишћо ђоворисмо жљавно
је: Ми имамо таквога Првосвешћѣ-
ника, који сјѣде с десне стѣране иприје-
стола Величанствѣ на небесима,
Свешћѣнослужитѣљ Свѣшћѣ и
истинске Скиније, коју ипостѣви Го-
спод, а не човјек.

Јер се сваки првосвештеник по-
става да приноси и даре и жртве;
зато је потребно да и Овај има
нешто да принесе. Јер ако би био на земљи,
не би ни био свештеник, будући
да постоје свештеници који приносе
даре по Закону.

Који служе ђраслицѣ и сјени небеских сѣварносѣи, као шѣо бјеше речено Мојсеју када је ђребало да начини скинију: Гледај, рече, да начини све ђо обрасцу који ѣи је ђоказан на ђори.

ПРАВЪ

БОЖИОМ МИЛОШЋУ
ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЋКИ,
МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И
ПАТРИЈАРХ СРПСКИ !

СА СЛУЖБА АРХИТЕКТУРСКИХ ПРОЈЕКТА И РАДОВА НАСТАВНИК ПРВЕГ —
ЧАСНИК СВЕТИТОСЛУЖБЕ И КОРАБЛУЈУ И ДОПУШТАЈУ НАСТАВНИК ПРВОГ СРЕДНЕ ВЕШТАЧКЕ
ДВОРОВНОСЛОВНЕ ШКОЛЕ, А ОД СРЕДНОГ ШКОЛ НАСТАВНИК ПРАВОСЛАВНОГ И КИРИЛСКОГ
КРЕСТА, А ОД СРЕДНОГ ШКОЛ НАСТАВНИК ПРАВОСЛАВНОГ И КИРИЛСКОГ

[illegible]

СВЕТАТОСНО ОДОК НАМОН ПРАВОТОК, СНАБДЕНОСН ПЕЧАТОК К ПОТРИСНИК — НАДНУ И ЧЛЕНОВА СВЕТОГ АРХИЕРЕЈСКОГ СИНОДА, ДА ЗАТОРО ВЕДОСВОЕВЕДОСВЕТЕСТВО МИТРОПОЛИ ГОСПОДИН НИКОЛАЈ ИМА ПО БЛАГОГАТИ ДУХА СВЕТОГА ОНА ПРАВА УСТАВА, СВЕТЕНОПОСЛУЖИВАЛА К ДУХОВНОМУ УПРАВЛЕНУ, ДОДА НАЈ ДУ СВЕТОК ВАСНОМА ПРИКЛЮДУ, ДА ПОЗНАКО СВЕ СВЕТЕНОСТВО И СВЕ ЗВЕНЗ ПОМЕНУТЕ ЕПАРХИЈЕ ПАРОВОСОСАНС ДА ВЕДОСВОЕВЕДОСВЕТЕСТВО МИТРОПОЛИТА ГОСПОДИНА НИКОЛАЈА ПУТАТУ КАО ДИЕРА ДЕНА СВЕГА РОДИТЕЛА, САС УЧЕНИЦ СВЕГА УЧЕНИКА А НАСТАВА, ДА СВЕТОК ВЕДАСНУ К СВЕТОСНУ, А ВЕДОТНО МОЛИТВОМ СВЕТЕНЫМ ЗА ВЕТА, ДОПРИЗЕС ДА ОА УСПЕХОМ ОБАМА УПРАВИТЕ СЛУЖБУ У СВАКУ ПОСТУ К ЗА СПАСЕНО СВЕКА НАШЕГО, А НА КИТОК СВЕТА ПРАВОСТАВНО ПЕЧЕ К СВЕТОК НАШЕКА.

ДАНО В ПЕТЕРБУРГЕ ДАНА 2 1922 ГОД.

ВР. 1316/2000. 1050 8 БООГРЯАХ

ЧЛЕНОВИ

CP. APPROXIMATELY CHINA

ЭПИСКОПЪ КИРИЛЪ

ЭПИСКОП ВУЧНИСКИ

Г. ДИНАКИ. УВОДНИКЪТ-ОБЩЕНОСНА

✚ **ENTREPRENEUR BUSINESS**

А сада Овај доби толико узвише-
није служење колико је посредник
бољега Завјета, који је на бољим
обећањима заснован.

*Јер да је њрви завјетѝ био без мане,
не би се њиражило мјестѝо за другѝ.*

(*Јевр.* 7,26-8,7)

УСТОЛИЧЕЊЕ МИТРОПОЛИТА НИКОЛАЈА

У недељу, 14. септембра ове године, у Саборној цркви у Сарајеву, Његово Високопреосвештенство Митрополић Дабробосански Николај обележио је три деценије архијерејске службе и пола века свештенослужења, а истио дана устоличен је у трон Митрополића Дабробосанских

Тим поводом у Саборној цркви у Сарајеву служена је света архијерејска Литургија, а служили су: митрополити: Дабробосански Николај и Велешки и Повардарски Јован, епископи: Атанасије (Јевтић), Бишаћко-Петровачки Хризостом, Осјечко-Пољски и Барањски Лукијан, Милешевски Филарет, Далматински Фотије и Будимљанско-Никшићки Јоаникије уз саслужење 24 свештеника и 7 ђаконa у присуству великог броја верника који су за ову ретку свечаност дошли из разних крајева РС и шире.

По завршетку Литургије, Његово Високопреосвештенство Митрополит Загребачко-Љубљански и целе Италије Јован, као изасланик Његове Светости Патријарха Српског Павла и САС-и, увео је Митрополита Николаја у трон Митрополита Дабробосанских, јер, пре десет година, када је Митрополит Николај дошао на чело Епархије, за овај свечани чин није било услова.

Након увођења у трон Митрополић Јован честитијајући Митрополићу Николају на увођењу у трон, је рекао:

Ваше Високопреосвештенство, драги наш Митрополите Николају,

Извршавајући одлуку САС-и, налазим се у храму данас у овом дивном граду Сарајеву, Богом чу-

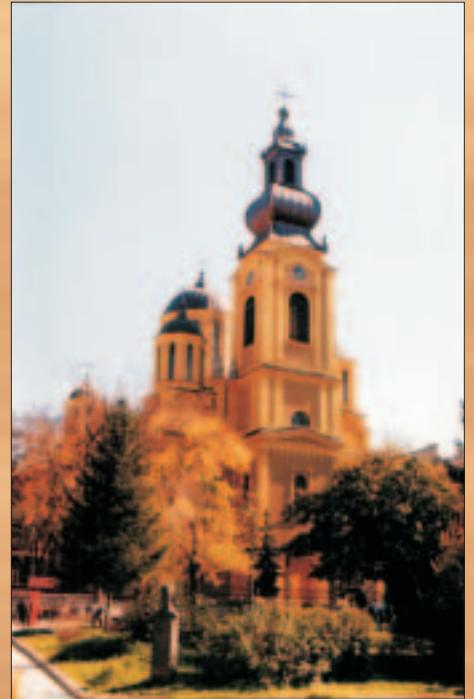
ване Епархије Дабробосанске, да Вам пожелим од Бога здравља, да обављате своје архипастирске дужности, на славу Божију и на радост поверене Вам постве. Изражавам своју велику радост и честитке, молећи се Господу за Ваш дуги живот

Долгоденствуј свјатјејши Владико на многаја лjeta.

Захваљујући се на устоличењу Митрополић Николај је између осталога рекао:

Када излазимо данас пред вас, нама пада на ум мисао да је ово место свето. Да су са овога места наши претходници, потомци Светог Саве, митрополити дабробосански, говорили о вери, о нади, љубави према Богу и ближњима. Стотинама година у овој Епархији, творачки Дух Божји, пратио је и данас прати, живот и рад свештенослужитеља и њихових верујућих људи. Он је предвидео овај наш град, овако издашно обасјан сунцем и покривен плаветнилом небеским. Његова мисао зна сву нашу праисторију и пратила је нашу историју. Његова мисао зна сву нашу праисторију и пратила је нашу историју. Његова мисао и сада бди над нама и готова је да нас прати у будућности нашој.

Његова мисао је пратила и наш избор за митрополитра дабробосанског, и та истина нам долази на ум, излазећи данас пред све вас.

Богу Промислитељу се захваљујемо за Његово промишљење о овој Епархији и нашој недостојности.

Исто тако се данас, са овог светог места, захваљујемо Светом архијерејском сабору Српске православне цркве, на челу са Његовом Светошћу Патријархом Павлом, на избору и поверењу које нам је указао у овом тешком времену. Срце се наше радује и обраћа са овог светог места молитвом за даљу помоћ Божју и молимо се за сву браћу Архијереје, наше свештенике, свештенонахе и вас, браћо и сестре. Исто тако, молимо се за свештенослужитеље и народ римокатоличке цркве, те исламске и јеврејске заједнице у нашој земљи, као и за сва државна тела и органе Босне и Херцеговине; то јест, Републике Српске и Федерације БиХ.

Захваљујемо се Високопреосвећеном г. Јовану, Митрополиту загребачко-љубљанском и целе Италије, делегату САС-и, на извршеном нашем устоличењу. Такође се захваљујемо присутној браћи Архијерејима и свима осталим који узеше учешћа у овом молитвеном заједништву, на молитвама, које принесосе на овом светом богослужењу за добро и напредак ове Епархије, нашег свештенства, богобојажљивих верника, професора, студенаца и ученика наших богословских школа, манастира и нашу смерност.

Посебно хоћемо да изразимо нашу захвалност благоупокојеном митрополиту Владиславу, нашем претходнику преминулом у избеглиштву, који је много радио

и урадио у овој Епархији, чију смо жељу написану у тестаменту извршили, преневши и положивши га у гроб у овом светом храму. Бог, молитвама св. Петра Митрополита сарајевског, да подари души његовој царство небеско.

Наше служење је знано браћи свештеницима ове Епархије и љубитељима вере православне познато. Тај је пут, пут служења Богу и човеку, а да бих то са успехом даље чинио, нама је и даље потребна храна с неба. Та храна је Јеванђеље Богочовека и рекао бих данас, благо ономе ко се на том Божјем језеру огледа и купајући препорађа.

Господе, ово је данас пуних тридесет година нашег архијерејског служења, али и педесетпрва година свештенослужитељства у наших 56 година монашког живота. Служили смо као Архијереј у Епархијама: аустралијско-новозеландској од 1973 до 1978 године; у далматинској до 1992., и од тада у овој епархији. Где смо год служили и служимо, веома смо живо осећали руку Божје помоћи, и помоћи наших сарадника у разним приликама наше радости и забринутости. С Тобом, Господе, ишли смо напред. Ти си нас снажио у невољама и упућивао ка радостима. Господе, лучезарни, у крилу Пресвете Тријаде, помажи нас и даље Својом невиношћу, те снагом у свима световима, да би се и ми још више родили дететом од Духа Светога. Не остављај нас, Господе, да не би, као кип камени, у овом свету били од Тебе разбијени и ветром развејани. Ми и даље желимо да се Ти развијаш у нама и нашем свештенству, а ми да се смањујемо и за Твој

скут држимо. Пустићемо Твоју Реч да се и даље развија, и она ће помоћи непрестаном рађању нашем. Осветли душу нашу и оних које си нам поверио, да њихове терете заједно са њима носимо и да их Теби приводимо као децу Твоју. Осветли им душу Светлобитни Боже, и они ће се охрабрити и у себи изаткати синовско тело, храм Сина Твог.

Ми, у БиХ, као и у другим крајевима наше бивше државе, смо олошили, огрешисмо се, па јавно говоримо: „Шта нам даје Бог“? Он даје свакоме тело и душу, створени смо у виду крста, даје лице свакој твари. Као дете, милостив је Бог и себичност му је непозната. Он даје свакоме за шта се моли. Своју вечност испуњава давањем. Господ купи сузе жалосних у своје руке, посећује сужње и седи на болесничкој постељи. Бди на опасним путевима и на дубинама морским стражари. Он нам даје све што тражимо. Али зато што смо почели више тражити од света него од Бога, осећамо се обманутим у надама својим.

Треба знати, грех седи за трпезом оних који се боје ући у дом грешника. Ко се враћа с пута натраг, да не сретне грешника, враћа се дому натоварен гресима, јер нема у њему љубави према ближњем. Зато, на сваку капију ваше душе поставите по једног стражара, да гордост не уђе у ваш храм. Јер ако уђе, погасиће све свеће ваших врлина. Кратак је дан овог живота, а прави живот не зна за ноћ. Учите Јеванђељем једну по једну школу, без умора. Ко сврши једну школу правде, Господ га шаље у вишу. Тако, слађа је мука

праведника, него мука грешника, као што је слађе враћање своме дому, своме огњишту, него боравак на туђој имовини.

Већ је време да свет сазри. Судимо, браћо, лагано, и судимо праведно. Нажалост, под притиском свог бола, ми застиремо пессимизмом целу нашу историју. Судимо лагано, јер је тежак наш пут.

Христос лагано корача јер је Његов идеал далеко. Његов идеал је крајњи идеал историје. Он проповеда само један идеал, који се не постиже за 24 часа, као што ми желимо. Не! Његов идеал достигли су свети Апостоли, Мученици и сви они хероји, који су своју мисао и своје срце ставили у службу Богу, на срећу људи. Зато они могу рећи: „Нама је име: Будућност!“ Они су на својим капијама исписали: Рад и Човекољубље. Међутим, у наше време, на нашим капијама исписује се: Нерад и Човекоубиство. У нашем времену, човек човека убија, и од тога убијања осећа „сласт“ Зар нас Бог и Његови следбеници нису демантовали. Јесу!

Удовице са сузним очима гледају како им се растура домаће гнездо, а сирочићи још тепају имена мртвих очева. Незаслужни се виком дижу изнад заслужних. Али још теже стеже бол, када се погледа у пустош од огња, који је попалио и порушио богомоље и људска обиталишта. А најтежи бол бива када се сетимо да се све то збивало у протеклом веку, и збива на самом почетку трећег миленијума. Многи се данас са бескрајним болом питају, где је Христос? Да није Он за двадесет

векова остао иза нас? Да није на Голготи, заједно са Његовим телом, заувек распета и Његова мисао? Сазнаћемо, сигурно, да није, ако корачамо полако и правилно за Њим. Засигурно, Он ће нам показати гдје је узрок нашег моралног падања и где је почетак нашег моралног устајања.

Пошто су мали и ниски циљеви наши, ми би их хтели постићи трчећи. Господе, упути нас циљу Твојем. Баци бар сенку Твога разума, Твоје племенитости на наша срца и она ће постати чиста. Ми ћемо видети Бога, као што си Га Ти гледао кад си ходао по земљи под Крстом и трновим венцем. Ми, наше свештенство и дру-

ги сарадници, хоћемо да живимо Богом, као што си Ти Њиме живео и живиш. Учини да и ми заједно, без обзира на вероисповест и националност, живимо у јединству с Тобом и тада ћемо чинити велика чуда, као што си Ти чинио, не питајући ко је ко. Обасјај Твојом светлошћу све у Босни и Херцеговини, верске и државне установе, јер у хладу ништа не зри. Под Твојим зрацима, наш ће разум постати зрео и наша душа ће бити велика.

Славећи Тебе, Оца и Духа Светог, молимо Твој благослов за све народе у овој нашој малој и напавеној земљи, од сада па у све векове. Амин.

Биографија Митрополита Николаја

Митрополит Дабробосански Николај (Мрђа) рођен је је 30. августа 1928. године у селу Смољани, засеок Крња Јела код Босанског Петровца, од оца Милана и мајке Милице рођ. Кубурић. На крштењу је добио име Гојко. После основне школе и ниже гимназије уписује се у Богословију у Призрену. Монашки постриг примио је 1947. године у другом разреду Богословије. На монашењу је добио име Николај. После Богословије уписао се на Богословски факултет у Београду, који је завршио 1957. године у редовном року. Желео је да после студија настави усавршавање у Грчкој, али му тадашње власти нису издале пасош. Уместо одласка у Грчку, Свети архијерејски синод га поставља за суплента у Богослови-

ји Светог Саве у манастиру Раковица, на којој дужности је остао до 1964. У међувремену је положио професорски испит 1963. године.

Године 1964. Свети архијерејски синод му поверава обнављање Богословије у манастиру Крки. Доласком у манастир Крку вршио је дужност управника двогодишње Богословије, старешине манастира и пароха манастирске парохије. Отварањем петоразредне Богословије 1966. године постављен је за њеног ректора. На овој дужности је остао до 1973. године, када је изабран за аустралијско-новозеландског епископа. У Аустралији организује епархијска тела, доводи и рукополаже нове свештенике, оснива нове парохије, подиже и освећује нове цркве, купује земљу на којој ће оснивати црквене цен-

тре. На једном таквом земљишту подигао је манастир Св. Саве, ко-
нак и старачки дом. Основао је пр-
во српско гробље у Аустралији.
На Новом Зеланду оснива мана-
стир Успења Пресвете Богороди-
це; то је први православни мана-
стир у историји Новог Зеланда.

Свети архијерејски сабор га је
изабрао 1978. године за епископа
Далматинског. Поред епархијских
дужности једно време је вршио дуж-
ност ректора Богословије у ма-
настиру Крки. У то време, најви-
ше његовим залагањем, подигнута
је нова зграда Богословије. Док је
управљао далматинском епархи-
јом саграђено је седам нових црка-
ва и шест црквених објеката. По-
кренуо је 1988. године часопис
„Истина“. Администрирао је об-
новљеном бихаћко-петровачком
епархијом. За годинуипо дана ор-
ганизовао је у потпуности епархи-
ју и предао је своје наследнику
епископу Хризостому. На редов-
ном заседању САС-а 1992. године
епископ Николај је изабран за Ми-
трополита дабробосанског са се-
диштем у Сарајеву. Епархију је
преузео у време избијања рата у
Босни и Херцеговини. У том изу-
зетно тешком времену стрпљиво
ради на остварењу одлуке САС-а
из 1977. године о отварању Духов-
не академије. Од власти РС добија
за потребе школе објекте у Срби-
њу (Фоча). Тако је Духовна акаде-
мија Светог Василија Острошког
почела са радом 1994. године. У
Духовној академији Митрополит
Николај од почетка врши дужност
Проректора и предаје Црквено
певање. Његовим залагањем у
просторијама Академије је сме-
штена избегла Богословија Света

Три Јерарха из манастира Крке.
После обнављања Богословије у
манастиру Крки, нова Богослови-
ја у Србињу је посвећена Светом
Петру Митрополиту Сарајевском.
Дужност ректора у Богословији
врши Митрополит Николај. Од
1997. године Митрополит Николај
предаје Свето Писмо Старог и
Новог Завета у Музичкој акаде-
мији у Српском Сарајеву. Њего-
вом заслугом покренут је епархиј-
ски лист „Дабар“.

Поред епархијских дужности и
обавеза у поменутиим школама,
Митрополит Николај налази вре-
мена и да пише. Аутор је књига:
Увод у Свето Писмо Новог Завета,
Тумачење посланице Римљанима,
Тумачење посланице 1 и 2 Корин-
ћанима и Тумачења Јеванђеља по
Матеју. Имајући у виду богослов-
ско-научни и просветни рад Ми-
трополита Николаја, Наставно-на-
учно веће Богословског факулте-
та у Београду доделило му је титу-
лу почасног доктора богословских
наука. Диплома му је уручена 30.
јуна 1999. године на Богословском
факултету у Београду.

За ово време од када се налази
на катедри Сарајевских митропо-
лита обновљено је више црква
порушених у последњем рату. По-
дигнут је и један број нових храмо-
ва. Реновирана је зграда митропо-
лије у Сарајеву. Рукоположио је
више свештеника, које је поставио
на парохије у Федерацији БиХ са
жељом да се преостали српски жи-
ваљ задржи на тим просторима.
Стрпљиво ради на обнављању мо-
нашког кадра као и на изградњи
објеката у манастиру Добруну.

Поздравна ријеч Епископа осјечко-пољског и барањског Лукијана на ручку поводом устоличења Митрополита Николаја

Ваше Високопреосвештенство, високопреосвештени митрополити, два брата Јована, ваша преосвештенства, уважени професори наших богословских школа, народни посланици, браћо монаси, даме и господо, и сви присутни за овом трпезом љубави,

Поздрављајући Вас најрадоснијим поздравом којим почињу прве речи Светог Јеванђеља: „радујте се“. Радујмо се сви, јер је данас наш уважени Митрополит после пуно мука и невоља, ходања по трњу и камењу, ушао у трон славних Митрополита Дабробосанских.

Познавајући деценијама Високопреосвећеног Митрополита Николаја као великог трудбеника на њиви Господњој, а посебно као великог педагога, професора и учитеља, који је основатељ наших богословских школа, који се показао као добар педагог, учитељ и родитељ. Сво његово пастирствовање као Архијереја, од далеке Аустралије, преко Далмације, данас до Босне, увек је било тешко и трновито. Али Митрополит је увек стајао као горостас, као и Владика Раде, као Свети

Петар Цетињски и његови претходници: Мученик Митрополит Петар Зимоњић, Митрополит Владислав и многи други. Стајао је мудро, усправно, храбрио, бодрио и окупљао народ Божији око себе. У нашег Митрополита Николаја није било ни Грка, ни Римљанина, ни Јеврејина. Сви смо једно у Христу Исусу Господу нашем који нам живот и снагу даје. Увек нас је учио: „Имајте љубави међу собом, по томе ће вас познати да сте следбеници моји“, каже св. Ап. Павле, а то су и речи нашег уваженог Митрополита.

Драги наш Митрополите,

Ми се радујемо што смо данас са Вама. Хвала Вам на Вашем љубазном позиву што сте нас позвали да ову духовну радост поделимо са Вама. Ми смо исто на једној голготи, али на другом крају света, али остали смо да сведочимо истину, да чувамо народ, јер ми смо позвани да служимо Богу и своме роду.

У име моје братије и у своје лично име, предајем овај скромни поклон да се сећате нас и данашњег дана. Бог Вас љубио и свако добро даровао. Живели и срећни били. Још много нас учили Вашим мудрим саветима, Вашим речима и грлили Вашим архијерејским рукама. Живели на многаја љета.

Поздравна ријеч Епископа Атанасија (Јевтића) за време ручка

Високопреосвећени господине Митрополите изасланиче Његове Светости Патријарха и светог Синода, Високопреосвећени господине Митрополите дабробосански господине Николаје, наш домаћине. Да Вам пренесем поздраве Преосвећеног Владике херцеговачког господина Григорија, који због раније преузетих обавеза „освећења цркве“ није био у могућности да дође, па ево дошао сам ја, а и позван сам: да Вам честитам устоличење у трон

свештене Митрополије, која је дала толико велике људе и толике Мученике. У исто време честитамо Вам тридесетогодишњицу Архијерејског служења.

Драга браћо и децо,

Овај Николај је једно велико чудо! Сећам га се кад је дошао у Богословију у Раковицу, 1956. године. Сув, танак, мршав, али већ је прошао извесну голготу. Хоће да нам предаје Свето Писмо Новог Завета. Стоји као свећа. Држи Свето Писмо у левој руци, и стоји четрдесетпет минута и говори. Ми слушамо са свом пажњом. Тумачио нам је Апостола Павла, најчешће по оцу Јустину. Деца су га тако волела, да кад смо после селили Богословију из Раковице на Карабурму, Марко Тодоровић, ено га свештеник у Чикагу, по-

што је отац Николај био сув, узме га у наручје, и носи га горе на трећи спрат. Много смо га волели, али, и он је био заиста као мајка, као што рече и владика Лукијан. Био нам је разредни старешина у петој години и свима нам је на матури дао по једну иконицу у боји и на њој откуцао свој благослов и жеље. Остао нам је у најлепшој успомени. После је отишао по пољима, по њивама Господњим. Чули смо данас где је све био Епископ. И заиста је много урадио. Но најважније од свега је његов неуморни јеванђелски и православни, српски дух, без клонућа и одустајања, без малодушја и танкодушја.

Сами знате где је дошао. На разорену, можда најразоренију Епархију, као што је Дабробосанска, сва распета, од Вишеграда до Купреса. Али, ево, опет је чуда учинио. У Србињу шта је урадио? Шта је урадио овде око Сарајева? Ево видели смо у Сарајеву - и коначно и црква су обновљени. И неће стати на томе сигурно Митрополит Николај, тражиће даље: да се врати оно што је српско, по Сарајеву, у Рељеву и другде. Манастире обнавља. Направио је већ читаву лавру у Добруну, где ћемо сад, ако Бог да, свратити.

Чудо Божије од човека! Али пре свега од истрајности, од оног српског, православног духа, који је истрајан, који је несаломив. Еда би дао Бог, а Бог ће дати ако људи хоће, да и наши народни вођи, какви такви, да се уче таквоме духу.

Наша Црква је тако кроз векове изнела овај народ - тим духом. Кад се све сурвало на Косову, Црква је изнела на себи свенародни терет. Сада Црква опет носи на Косову народни терет. Ко зна, добро јест, ко не зна нека оде да види: на колико калуђера, попова и верника стоји данас великомученичко Косово! Е, то је тај дух православни.

Не слушајте шта говоре празне, хладне главе, још хладнија срца, напуњена сламом такозване европске цивилизације. Шта говоре - није ни чудо. Прво им је мета, и Шиптарима и њима, страном и домаћем злу - Српска Мученичка Црква Христова. Шиптари су прво Пећку Патријаршију запалили, али, хвала Богу, то је био знак, јасан сигнал шта им смета. Тако и данас, кад чујете да нападају, а нападају Цркву, не верујте им. Мени су дошли седам Ђинђићевих председника општина у Жичу, да ми се жале, како је свештенство против њих. Ја рекох: шта ви мислите господо да ћу ја ућуткивати моје попове?! То су вам антене које прве примају народне сигнале и прве шаљу сигнале. Ви то треба да знате. Ако то не знате, онда не знате народ. Одакле сте ви, којој групи људи припадате? Или сте нека секта, Ђинђићева секта? Частиио сам их ручком у Жичи. Отишли су, али нисам хтео грдити српске попове. Поп може бити и „откачен“. Човек је, може и он можда нешто да лупи, али да ја сад ућуткам моје попове ради једне странке, а странке су често секташке. Нек иду с милим Богом! Проћи ће и

они, ко и сваки други. Остаће Црква и народ у Цркви.

Господине Митрополите,

Честитамо Вам тридесетогодишњицу Архијерејског служења. Још се учимо на том Вашем неморном духу, трајном, упорном, понекад и тврдоглавом. Али без тога, може ли човек да издржи? Кажем „тврдоглавом“ у смислу да остане у ономе у чему је, не само „доследан“, може човек и у лошем да буде „доследан“, него у ономе што схвата да је добро и спасоносно за свој народ.

Нека Вам Бог да здравље. Нека Вам Бог да снагу! Верујемо да ћемо се још учити од Вас, јер имате још много духовне снаге. Како је било човеку да издржи: кад су му гроб очев ископали и костур очев из гроба избацили, у њиховом селу код Петровца, кад је Митрополит Николај био тамо пре две-три године. Николај је ипак издржао, и остао на ногама. Ето, тај дух хришћански да учимо од Вас. То је православни, српски дух. Западна цивилизација нема то и једно рушење зграда у Њујорку је упропастило Америку. Они су, уместо да се смире и покају за зла која су нама и другим народима починили, постали агресори, руше све пред собом, јер немају мира, немају спокојства. Србин је у стању много шта да издржи, и да поново оживи тај животни, оптимистички, православни и правдољубиви дух. Код Митрополита Николаја је то оно што је јеванђелско, што је православно, што је српско.

На многаја љета долгоденствуј Владико.

ПОЗДРАВНИ ТЕЛЕГРАМИ И ЧЕСТИТКЕ

У немоућности да присусџбујемо Вашем усшолочењу и убођењу у шрон Мишрополиша дабробосанских, примише наше честитке и жеље да Вас Господу поживи на шрону побјерене Вам Мишрополије а на користи наше Свеће Цркве желе свештеници

*прошјереј-саврофор Рашко Радужковић
прошонамјесник Миленко Сандић;*

Бањалука

Ваше Високопреосвешћенство са најискренијим жељама и молишбама Свешшроучном Боју нашем да Вас ушврди и укријеи на свешом и сшрашном шрону у који улазише и са којег ћеше ушрабљати учиши и служиши роду Православном на користи и сшасење. Због раније заказаног освешћења храма нисам у моућности да присусџбујем и служим шш дана са Вама али у наше као и у сшоје име долази владика Ашанасије (Јевшић) и носи наше шшле молишбене жеље и учешће у свечаном чину.

*Епископ захумско-херцеговачки и приморски
Григорје;*

у Требињу 13. сештембра 2003.

Вашем високопреосвешћенству захвалује на љубазном позиву и у немоућности да узме личној учешћа у свечаности Вашеј усшолочења у шрон Мишрополиша дабробосанских срдочно честиташа шридесешшодишњи јубилеј Вашеј усшјешној архшшасшпрској рада и жели нобе усшјехе у свим шшдухвашшима за добро наше Свеће Цркве

одани Вам

проша Мића Јанковић;

Београд

ПРАВОСЛАВНИ МИТРОПОЛИТ ЦРНОГОРСКО - ПРИМОРСКИ

81250 Цетинје, Србија и Црна Гора
тел./факс: 086-231-273
086-231-193

Email: mitropolija@cg.yu www.mitropolija.cg.yu

М.бр.1010
10.09.2003.г.

Ваше Високопреосвешћенство,

Жалећи што због раније заказаног освешћења храма у Горвацима, Бока, нисмо у могућности да учествујемо у чину Вашег ушолочења у Сарајеву, овим путем Вам честитамо 30-цу Вашег плодног архшјерејског служења и само ушолочење, молећи се Господу да Вам подари обостраног здравља на Ваше дале апостолско служење у Цркви Хршстовој.

Вашег Високопреосвешћенства одани у Хршту брат,

ПРАВОСЛАВНИ МИТРОПОЛИТ
ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКИ

Григорје

Православни Епископ
сшархије рашко-призренски
бр. 449
15.09.2003. година
Призрен-Грачаница

ПРАВОСЛАВНОМ МИТРОПОЛИТУ
ЕПАРХИЈЕ ДАБРОБОСАНСКЕ
Г-ну, ГОСПОДИНУ НИКОЛАЈУ
САРАЈЕВО

Ваше Високопреосвешћенство,

Захвалујући љубазно на Вашем топлом позиву да присуствујем и узнем учешћа у свечаностима 14. сештембра 2003. године, приликом Ваше свечане интронизације у историјски троп Митрополита дабробосанских, уједно изражавам жалење што се нисам могао одазвати Вашем позиву, јер сам од раније за тај дан био уговорно освешћење камена темеља за нови храм са Вмуч. Димитрија у Косовској Митровици.

Честитам на ушолочењу и желим много успеха у Вашем даљем пастирском раду на славу Божију, на радост наше свете Цркве и на добробит нашег страдалног народа Српског.

Многоденствуј Владико! - Ис пола ети Деспота!

Ваш у љубави Хршстовој брат и саслужитељ

Епископ рашко-призренски
и косовско-метохијски
+АРТЕМИЈЕ

Артемије

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА БУДАПЕШТА
Budai Szerb Ortodox Párhokör
Serbian Orthodox Diocese of Buda
Hungary

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА БУДАПЕШТА
Budai Szerb Ortodox Párhokör
Serbian Orthodox Diocese of Buda
Hungary
15.09.2003
Szentendre/Szentendre

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО

Честитамо Вам интронизацију у катедру славне Митрополије дабробосанске, са молитвом Господу и Светоме Петру дабробосанском да Вас и Ваше «словесно стадо» укрепе на бранику вере и нације.

Честитајући Вам Ваш велики лични јубилеј уз жељу за «догодњивеној» и мирној житији, здравије же и спасењу кличемо Вам од срца:

ИС ПОЛА ЕТИ ДЕСИОША

Вашег Високопреосвештенства у Христу одани брат и саслужитељ

Епископ будимски

Јереј Саво Денда

Пошто због помена мајци не могу лично доћи на овај начин Вам честитишам велики јубилеј и ушћо-
личење и желим Вам свако добро.
одани Вам Драган Прошић

*Ректор богословије Св. Саве
са породицом, професорима и ученицима;
Београд*

Сиречен у последњем моменћу шаљем моје нај-
срдачније честитишке и жеље ошћајући уз Вас и у ми-
слима са Вама

*Вељко Губерина;
Београд*

Високопреосвећени владику у немоћности да
због болести присуствујем Вашем ушћоличењу
овим пућем ућућујем моје најискреније честитишке
са жељом заједничке љубави у Цркви Бојочовјека
Христаша.

ИС ПОЛА ЕТИ ДЕСИОША

*Јереј Саво Денда;
Радовићи, Подгорица*

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА МИТРОПОЛИТ
СРЕДЊЕЗАПАДНОАМЕРИЧКИ

М 617

8. септембар 2003
ЛИБЕРТИВИЛ

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО,

Са задовољством смо примили обавештење и позив да се са Ваше свечано ушћоличење у троп митрополита дабробосанских обави 14. септембра 2003. године у Саборном храму Радена Преподобног у Сарајеву.

Искрено честитишам трајни чин у Вапем архијерејском животу који се поклапа са пристојношћима Ваше архијерејске службе Богу и славне нације Српског народа. Најчистије је од особног значаја да негу Српску цркву којој Ви тако безрезервно служите, на свим пољима њене благотворне делатности. Својим самостројом и жртвом који сто ућућују у нас сегменте њеног многограног живота почастили претепе просвете на до-
часног и храброг архијерејског служења постали сте најбољи пример свима а нарочито младима како се служи Богу и његовој Светосавској, Српској Апостолској цркви.

Још једном искрено честитишам ушћоличење у троп митрополита дабробосанских и у исто време са жељом морамо Вас обавештети да смо у могућности присуствовати тим значајном чину услед обавеза у Палми Епархији које смо раније прихватили.
[Достојенственој Псалмица на многоја лета]
Вашег Високопреосвештенства у Христу Господу брат и саслужитељ.

ПЧУВОВАМ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВУ
ГОСПОДИНУ МИКОЛАЈУ
МИТРОПОЛИТУ ДАБРОБОСАНСКОМ
САРАЈЕВО

Митрополит
МИТРОПОЛИТ
СРЕДЊЕЗАПАДНОАМЕРИЧКИ

Високопреосвећени, у немоћности да узмем
учешћа у молишбеном обележавању Ваше јубилеја
као и дугоишчекиваном ушћоличењу Вашем сшол-
ном траду ућућујем Вам моје најсрдачније честитиш-
ке као и молишбене жеље за догодњивеној и
мирној житији. ИС ПОЛА ЕТИ ДЕСИОША

*одани Вам у Христу Господу
Ненад Милошевић;
Радовићи, Подгорица*

Ушћоличење у шрон Мишрополиша дабробосан-
ских шридесетогодишњицу Архијерејској служења
Свећој Цркви и свом народу срдачно честитишам и
шћоило поздрављам

*Епископ нишки Иринеј;
Ниш*

Велику частī учинили сїе ми позовом на Ваше устоличење. Благодарим. И поред жеље да прису-сїбујем свечаносїи нисам могао. Од срца честї-шам устоличење са жељом да на многаја лєта усїјешно кормише бродом повјереној Вам сїага боїосїасабајуће Мишроїолије дабробосанске на пу-шћу сїасења ка Царсїбу Небеском

*С пошћовањем, одани Вам
пошћојереј-сїаврофор Сїеван Мрђен
са породицом;*

Београд

Поводом Вашеї устоличења и шридесетїооди-шњице Архијерејскої служења примише моје искре-не честїшћке. Нисам био у сїшћуацији да шћо лично урадим јер нисам био обавијешћен

Прим. др sci. med. Славко Ждрале;

Касиндо

Ваше високопошћешћенсћбо од срца честї-шамо Ваше устоличење за Мишроїолиша дабробо-санскої, са увјерењем и нагом да ће шће радишћи за до-бро свију. Желимо Вам све најлєйше у духовном ра-ду и добро здравље.

*С пошћовањем
Срїско пошћвїейно-кулћурно друшћво
„Просвїейна“;*

Сарајево

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
ЕПАРХИЈА БРАНИЧЕВСКА

SERBIAN ORTHODOX CHURCH
DIOCESE OF BRANICEVO

Хајдук Вељкова бр. 2
12000 Пошареваци
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
Тел/факс 018/223-832, 227-993
e-mail: spcbran@ptt.yu

Haјduk Veљkova br. 2
12000 Pozarevac
Federation of Serbia and Montenegro
Tel/fax: 381 12 / 223-832, 227-993
e-mail: spcbran@ptt.yu

Бр. 485
10. 09. 2003.

Ваше Високопошћешћенство,

Честитамо Вам устоличење у трон Митрополита дабробосанских уз молитве Господу да Вам подари мудрост и снагу да управљате Црквом Божјом у повереној Вам Митрополији.

Препоручујемо себе и верни народ Епархије браничевске Вашим светим молитвама.

Ваш у Христу Господу брат и саслужитељ

ЕПИСКОП БРАНИЧЕВСКИ

[Signature]

ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП
ЕПАРХИЈЕ БАЧКЕ
Бр. 9097
3. септембар 2003.
у Новом Саду

ЊЕГОВОМ ВИСОКОПОШЧЕШЧЕНСТВУ
АРХИЕПИСКОПУ САРАЈЕВСКОМ,
МИТРОПОЛИТУ ДАБРОБОСАНСКОМ И
ЕПАРХУ СВЕ ДАМАЦИЈЕ
ГОСПОДИНУ НИКОЛАЈУ
САРАЈЕВО

Ваше Високопошћешћенство,

Са радошћу смо примили Ваш допис од септембра 2003. године, којим нас позивате на свету архијерејску Литургију, 14. септембра тскуће године, у 9,00 часона, у Саборном храму у Сарајеву, поводом Вашег увођења у трон Митрополита дабробосанских, као и на прославу тридесетогодишњице Вашег архијерејског служења.

С тим у вези, измишћнамо Вас да због ратије преузетих обавеза и пута у манастир *Бозе* у Италији писмо у могућности да узмемо учешћа у наведеним свечаностима.

Уједно изражавамо најтоплију благадарност за Ваш позив, честитамо од срца устоличење и тридесетогодишњицу архијерејског служења и желимо Вам свако добро од Господа.

У Христу Господу свагда Вам одани

Епископ бачки

[Signature]

**СРПСКА ПРАВОСЛАВНА
ЕПАРХИЈА СРЕДЊОЕВРОПСКА**

**SERBISCH-ORTHODOXE
DIÖZESE FÜR MITTELEUROPA**

Tel: (059) 637 996 – 22 • Fax: (059) 637 996 – 24
Bischof.Konstantin@serbische-diocese.org
www.serbische-diocese.org

Postfach 83 09 41 • D-81709 München

Е.Бр.1115/03
12. септембра 2003.

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕШТЕНСТВО,

Са захвалношћу потврђујемо пријем Вашег позива на Ваше устоличење Сарајеву, дана 14. септембра 2003. године, којом приликом ће се обележити и Ваша тридесетогодишњица изузетно плодног Архиепископског рада. Искрено жалимо што нисам у могућности да будем учесник овог великог историјског догађаја за Српски народ у Сарајеву. Честитајући Вам устоличење и Ваш јубилеј, упућујемо Наше молитве Господу, да Вам још дуги низ година подари крешко здравље, на радост Свете православне Српске цркве, а на корист Српског народа.

И С ПОЛА ЕТИ ДЕСПОТА!

Вашег Високопреосвештенства одали у Христу брат и саслужитељ.

Константин
ЕПИСКОП СРЕДЊОЕВРОПСКИ

СРПСКИ ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП ИСТОЧНОАМЕРИЧКИ

138 Carriage Hill Drive
Mars, PA 15046

Rt. Rev. Bishop Mitrophan

Phone (724) 772-8866
Fax (724) 772-8813

Бр. 528
12. септембра 2003

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕШТЕНСТВО,

Од свега срца честитамо Вам устоличење у трон Митрополита дабробосанских, молећи се Архиепископу Господу Нашем Исусу Христу да Вас заштити, сачува у миру, читање, часно и дуготечно, молитвама Ваших светих и славних претходника: Светог Свештеномученика Петра Сарајевског и Дабробосанског, Саве Косановића, и многих других небројених, да бисте правилно управљали речју Његове истине.

ДОЛГОДЕНСТВУЈ ВИСОКОПРЕОСВЕШЧЕНЈЕШИ ВЛАДИКО!

Одани Вам у Господу Христу брат и саслужитељ,

ЕПИСКОП ИСТОЧНОАМЕРИЧКИ

Митрофан

**ЊЕГОВОМ ВИСОКОПРЕОСВЕШТЕНСТВУ
МИТРОПОЛИТУ ДАБРОБОСАНСКОМ
ГОСПОДИНУ НИКОЛАЈУ
САРАЈЕВО**

Епархија на Америчку и Канаду

Септембар 10. 2003.

Ваше Високопреосвештенство, драги Владико!

Искрено жалимо што због заузетости у нашој Епархији нећемо моћи да будемо заједно са Вама у Сарајеву у недељу 14. септембра ове 2003. г. Од срца Вам честитамо устоличење и увођење у трон Митрополита дабробосанских.

Ваше тридесетогодишње равносно служење у архиепископској чину израз је стамене вере и великог поверења у Божију промисао. Ваш самопрегори рад на њиви Божијој и народној одличан је пример за углед свима нама.

Молимо се Богу да се са умпожењем година Вашег живота и рада не умање Ваше духовне и физичке силе, јер су нашем народу, више него икада потребни пастири силног духа речи и дела.

Долгоденствуй Владико Свети на многаја лета.

Вашег Високопреосвештенства у Христу одали,
млађи брат и саслужитељ.

Ловгин

Еп. Ловгин, Америчко-канадски ЕПМ
и администратор Западно амерички

**ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП
ЕПАРХИЈЕ БРАЊСКОЈ**

Епископски двор, ул. Ивана Милутиновића 26, 17500 Брање
телефон/факс: 017/22-695, 401-016, 416-159
Bishopric, 26 Ivana Milutinovica Street, 17500 Vrnjaci, Serbia, SCG
phone/fax: ++381 1722-695, 401-016, 416-159

e-mail: eparchybr@pt.yu

Е.бр. 180.
12.09.2003. године.

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕШТЕНСТВО,

поводом Вашег устоличења и увођења у трон Митрополита дабробосанских као и 30-годишњице архиепископске службе, упућујемо Вам најискреније честитке молећи се Господу за Ваше добро здравље и да још много година мудро водите Богомповерену Вам Митрополију дабробосанску, а на добробит Наше Свете Српске православне цркве.

Нажалост, због наших већ раније заказаних обавеза, нећемо бити у могућности да лично учествујемо у Вашем слављу, али ћемо у истом молитвено учествовати са Вама и Вашим гостима.

Долгоденствуйте Високопреосвешчени, на многаја лета!

Вашег Преосвештенства у Христу брат и саслужитељ,

ПРАВОСЛАВНИ
ЕПИСКОП БРАЊСКОЈ

Слободан

**СРПСКИ ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП
ЕПАРХИЈЕ СЛАВОНСКЕ**

ЊЕГОВО ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО
МИТРОПОЛИТ ДАБРОБОСАНСКИ
ГОСПОДИН Г. НИКОЛАЈ

Ваше Високопреосвештенство,

Поводом тридесете годишњице Ваше епископске службе и устоличења у трон дабробосанских епископа честитамо Вама, драги Владико, са искреним жељама и молитвама да драги Бог Вама дарује крешко здравље и Његов мир да још много година управљате Митрополијом дабробосанском.

Јкао нам је што нећемо моћи физички учествовати у свечаностима устоличења. Будите уверени да ћемо бити тај дан духовно са Вама.

Вашег Високопреосвештенства у Христу млади брат и саслужитељ,

Дарувар
8. септембар 2003. год.

ас. С. Јој: 4/

ЕПИСКОП СЛАВОНСКИ

ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП
ЕПАРХИЈЕ ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКЕ
У БИЈЕЉИНИ, 10. септембра 2003. године

Ваше Високопреосвештенство,

ПРИМИЛИ СМО ВАШ ПОЗИВ КОЈИМ НАС ПОЗИВАТЕ ДА ДАНА 14. СЕПТЕМБРА 2003. ГОДИНЕ, УЗМЕМО УЧЕШЋА У ВАШЕМ УСТОЛИЧЕЊУ, УВОЂЕЊУ У ТРОН МИТРОПОЛИТА ДАБРОБОСАНСКИХ У САРАЈЕВУ, КАО И ОБИЈЕЖАВАЊУ ВАШЕГ ТРИДЕСЕТОГОДИШЊЕГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СВЕЩЕНОСЛУЖЕЊА.

Са великом жаљопшћу Вас објавијатајемо, да реченог дана нећемо моћи нојдијелити са Вама, Вашим вјерном народом и клиром, духовну радост у граду Сарајеву, будући да је још на овогодишњем редовном засједану Светог архијерејског сабора, прихваћен наш приједлог, да се 14. септембра текуће године, објележи 770 година од оснивања Митрополије зворничке, 180 година од проносања садашње зворничке цркве и 25 година нашег архијерејског служења.

Драги Владико, користим ову прилику да Вам честитам како увођење у трон славних и углавном мучених Митрополита дабробосанских у Сарајеву, тако и приповојгодишње, веома успјешно и плодотворно архијерејско служење. Плодови Вашег рада су велики и веома видни, како на просвјетном плану гдје су генерације богослова, а ево сада и студената, стасавале под Вашим будним надзором и родитељском бригом, тако и на пољу црквене организације, грађевинске дјелатности, као и писаних и објављених Ваших дјела, која ће служити нашим богословима и студентима за њихово богословско усавршавање и оспособљавање за узвишено служење Богу и Роду. Кратко речено, ступивши у службу Богу и Роду од првих дана, преко архијерејског свештенодјелствования, нисте ни тренутка живота и времена потрочили, већ сте спашавали радиши за добробит Свете нам Цркве и вјерног народа.

Желећи да у духовној радости и добром здрављу, дочекајте још много јубилеја и годишњица, молимо се Пастиреначалику Живоме Богу - Исусу Христу, да Вам и на даље буде помоћник, да никада у било коме лиду не кстонете, те да животни крст како лични, тако и народни, исправно носите на славу Имена Божијег и народа коме служите и да се тако упишете у књигу великана, Ваших преходника, на катедри на коју се устоличавате.

У тим жељама, са искреним жаљем што реченог дана нисмо у могућности бити са Вама, остајем Вамаг Високопреосвештенства у Христовој љубави брат и саслужитељ пред престолом Господњим,

ЕПИСКОП
ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКИ,

Ј. Јовановић

**СРПСКИ ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП
ЕПАРХИЈЕ СРЕМСКЕ
СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ**

21205 Сремски Карловац
Трг Бранка Радичевића 8
Телефон: 021/881-729
Телефакс: 021/881-746
Е.пошта: sroscem@PTT.yu

21205 Sremski Karlovci, VU
Trg Branka Radicevica 8
Telefon: 021/881-729
Telefaks: 021/881-746
Интернет:

Е.бр. 176
09. септембра 2003. год.

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО,

Позив на Ваше устоличење у трон Митрополита дабробосанских у Сарајеву, у нечељу 14. септембра 2003. године, искрено Нас почаствовао и обрадовао у Христу Господу нашем.

Услед раније планирање и преузете обавезе да 14. септембра 2003. служимо Свету архијерејску Литургију у Црквеној општини и парохији у Кузмињу и рукоположимо нашег теолога Бранка Цабунца у чин ђакона, на нашу жалост, нисмо у могућности да се одазовемо Вашем братском позиву.

Молимо Ваше Високопреосвештенство да ово уважи и честитамо увођење у трон древне Митрополије дабробосанске, на добробит и спасење повереног Вам народа Божијег, часног свештенства, преподобног монаштва и Ваше лично.

Вашем Високопреосвештенству у Христу одани брат,

ЕПИСКОП СРЕМСКИ,

Ј. Јовановић

**ПОДВОРЈЕ
СЕРЕСКОЈ
ПРАВОСЛАВНОЈ
ЦРКВИ В МОСКВЕ**

**ПОДВОРЈЕ
СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ
ЦРКВЕ У МОСКВИ**

Ваше Високопреосвештенство!

Поводом 30-те годишњице Вашег Архијерејског служења Светој Православној Цркви и увођења у трон Митрополита дабробосанских, примите моје искрене честитке поводом овог Вашег јубилеја.

Духовно се радујем узносћи молитве Христу Господу да у Богом повереној епархији дабробосанској у трону Митрополита дабробосанских будете као и до сада примером истинског пастира на кога се сви ми млади угледамо. Да Вам Господ и Свети Сава подаре здравља, долгоденствија, мудрости и силе Духовне.

На многогаја лета Високопреосвешћени владико!

Искрено жалим што због мојих многобројних обавеза данас физички нисам са Вама, али духовно се радујем и духовно присуствујем делећи са Вама братску и синојску радост.

Вашег Високопреосвештенства у Христу одани,

У Москви,
14. 09. 2003 год.

Старшина Подворја СПЦ

Архимандрит Антоний

UNIVERZITET U SARAJEVU
MEDICINSKI FAKULTET I
KLINICKI CENTAR
SRBINJE / FOČA

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF MEDICINE AND
CLINICAL CENTER
SRBINJE / FOČA

Tel.: +38758210420, +38758210418, Fax.: +38758210007, +38758210417.
nfsrbinje@yahoo.co.uk

NJEGOVO VISOKO PREOSVEŠTENSTVO
PRAVOSLAVNI MITROPOLIT DABROBOSANSKI G. NIKOLAJ
tel/fax: +387 33 201-518

Vaše Visoko Preosveštenstvo g. Nikolaj,

Najtoplije Vam se zahvaljujem na pozivu za svečanosti koje će se obaviti u nedjelju 14. septembra u povodu Vašeg Ustoličenja.

Kako sam se sinoć vratio oko pola noći posle napornog putovanja i dnevno neodoljivog boravka na Evropskoj konferenciji Unesco-a u Skoplju, zdravstveno stanje me sprečava da prisustvujem Vašim svečanostima.

U nedjelju u 15 časova imam sastanak Nastavno-naučnog Vijeća Medicinskog fakulteta, što je, obzirom na početak nastave na našem fakultetu 18 septembra, bio jedini mogući termin za sastanak.

Moji saradnici proktori Univerziteta prof.dr. Radojica Jujčić i prof.dr. Mumir Šarencac su obećali prisustvovati Vašim svečanostima ili bar njihovom dijelu.

Još jednom Vas molim za izvinjenje moga odsustva, želeći svaki uspjeh planiranim svečanostima.

S poštovanjem,

Rektor Univerziteta
Akademik prof. dr. Borislav Stareski

Konrad-Adenauer-Stiftung

Konrad-Adenauer-Stiftung, Čobanija 6 BA-71000 Sarajevo

Predstavništvo u Sarajevu

Ukupno 1 strana

Mitropolija dabrobosanska

Gospodin Nikolaj
Srpski pravoslavni Mitropolit dabrobosanski

Rezidencija Mitropolita
Ul. Zelenih beretki 3
71000 Sarajevo

Sarajevo, 05.09.2003.

Poštovani Gospodine Nikolaj,

srdačno Vam se zahvaljujem na pozivnici za prijem povodom ustoličenja 30-godišnjice arhijerejskog služenja, koji će se održati 14. septembra 2003. godine.

Vama sam počastvovana ovim pozivom i cijenim da je to oličenje saradnje koju je naša Fondacija ostvarila sa Vama i ostalim predstavnicima Srpske pravoslavne crkve u Bosni i Hercegovini, što i u budućnosti želimo rado nastaviti.

Na žalost, u periodu održavanja prijema, zbog porodičnih obaveza boraviću u Njemačkoj. Na prijem bih rado u moju zamjenu delegirala jednog predstavnika Fondacije, naravno ukoliko se Vi s tim slažete.

Nadam se da ćete imati razumijevanja za ovu situaciju.

Puno pozdrava i

s poštovanjem,

Caroline Hornstein

Dr. Caroline S. Hornstein
Direktorica Predstavništva u Sarajevu / BiH
Fondacija Konrad Adenauer

UNIVERZITET U SARAJEVU
REKTORAT

Sarajevo, 09.09.2003.godine.

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA
MITROPOLJA DABROBOSANSKA
G-din Nikolaj

Poštovani Gospodine,

okazana mi je izuzetna čast što ste me pozvali da budem Vaš gost na prijemu povodom Vašeg ustoličenja i 30-godišnjice arhijerejskog služenja koji će se održati 14. septembra 2003. godine.

Nužnost, zbog ranije dogovorenih obaveza, odnosno odsustva iz Sarajeva nisam u mogućnosti da Vas posjetim, pa Vas molim da primite moje izvinjenje. Vama kao i vašim kolegama želim uspješan rad u budućnosti, dobro zdravlje i puno sreće.

S poštovanjem,

REKTOR

Prof. dr. Borislav Stareski

SERBIAN ORTHODOX DIOCESE OF
AUSTRALIA & NEW ZEALAND

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА
АУСТРАЛИЈСКО-НОВОЗЕЛАНДСКА

PARISH OF ST. ARCHDEACON STEPHAN
SPRINGVALE

ПАРОХИЈА СВ. АРХИЕПАСКА СТЕФАНА
СПРИНГВАЛ

Cnr Perry & Church Rds KEYSBOROUGH VIC 3173 Tel. 03/ 769 0659 or 769 0057 Fx. 706 3350

9. 9. 2003

Ваше Високосвештенство,

Прихватио смо позив телефоном а ебо и факсом да дођемо на Ваше устоличење и увођење у Трон митрополита дабробосанских 14. септембра у Сарајево.

Будући да је време кратко, затим и Ђуји и мени су истекли пасоши, а побрх свега имало и неких послова и брига, ми нисмо у могућности да дођемо.

Уместо доласка ми ћемо се зарадовати заједно са Вама, бићемо са Вама у мислима и молитвима.

Честитамо на устоличењу уз молитву Господу да Вам подари зарађење и снагу да то устоличење и рад на њиби Господној буду на многоја лета. Ипак, ако се једног дана уморите и решите да се побучете, код сестре и зета увек има места.

Срдачно Вас поздрављају, целивајући свету архиепископску десницу и молећи за свете молитве и благослов.

Одари Вам
о. Лега
о. Чела и Ђуја са децом

Музичолошки институт САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
тел. 011 - 659-033

9. сенсепар 2003.

Ниво високопроектанство
митрополит добробосански
П. НИКОЛАЈ
З. Брестки бр. 7
Сарајево
тел. +387 33 269-261
факс -387 33 201-518

Ваше Высочайшее Величество.

Веома жалим што нисам у могућности да прихватим Ваш љубазан позив и да у недељу 14. септембра присуствујем Вашем устоличању у Саборној цркви у Сарајеву. Ранije прихваћене обавезе и долатак гошћу из Америке тога дана спречавају ме да напустим кућу.

Ваша лична жетина од последи сваког доброг, а посебно успеха на духовном узрастању Више шкоче у Дабробосанској снарху.

С поштовањем, Вања у Христу.

Проф. др. Данила Петровић

Проф. др Манзла Цестровић

Еще Високопреосвященство,

Најзгодније: Вам честитамо Ваше устоличење и устољење у трон Митрополита дубровачких. Уједно Вам честитамо и 30-годишњицу Вашег тежког али плодног архиепископског служења. За нас ће бити част и понос ако је наша маленкаст у Вашем архиепископском служењу учела и најмањи део помоћи.

У немогућности да присуствујемо устоличењу, ми Вам од срца захваљујемо на позиву и чести да сте нас уврстили у списак званица. Ако нам Бог да снаге и здравља, жела би нам била да Вас идуће године посетимо у Вишој Митрополији.

Желећи Вам добро здравље, uvjjeravamo Вас, да нам остајете у најљепшим услонима и да Вас се увјек у молитвама сјећамо.

Уз цілків архієреїске песнице

ограни Вам

Веговом Високопреосвештенству
Господину Николају
Митрополиту лѣробосѣнском.

Душан и Кристи Поповић

Хордта Висна Апрохеманенто
Импарантс Индо-доанс
Доанс Хордта
Самант

Same Bucon's Species described.

[illegible][illegible]

Geschiedenis van de
Bosbouw

12. cetrone 2003.

IMPACT

DATE: 12/10/2024
TIME: 10:00 AM
PAGE: 12/10/2024

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA
MITROPOLITJA DABROBOSANSKA
Gosp. NIKOLAJ srpski pravoslavni
mitropolit dabrobosanski
SARAJEVO
Zelenih beretki 3

Poštovani Gospodine

upućujem srdačne čestitke prigodom ustoličenja i 30-godišnjice
ahlijevrejskog služenja.

Zbog ranije preuzetih neodoljivih obveza neću moći prisustvovati ovoj
značajnoj svečanosti kakva za Vas osobno, a tako i za srpsku pravoslavnu
crkvu u Bosni i Hercegovini i šire.

Želim Vam dobro zdravlje i obilje Božjeg blagoslova za dobrobit ahlije-
rejskog služenja.

Uz izjaze osobitog poštovanja,

[illegible]

Predsjednik
Prof. dr. Franjo Topić

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ
КАБИНЕТ ПРЕДСЈЕДНИКА**

Број: 01-01-600-20-1/03
Бања Лука, 09.09.2003. године

МИТРОПОЛИЈА ДАБРОБОСАНСКА
Његово Високо Преосвештенство
господин Николај,
Митрополит дабробосански

Ваше Високо Преосвештенство,

Обавјештавам Вас да Председник Републике Српске Драган Чанић, због раније преузетих протоколских обавеза, није у могућности да присуствује Светој Литургији и чину устоличења, увођења у трон Митрополита дабробосанских који треба да се обави у недељу 14. септембра 2003. године у Саборном храму Рођења Пресвете Богородице у Сарајеву.

Истовремено Вас обавјештавам да ће Председник Републике Српске Драган Чанић присуствовати пријему, поводом устоличења и 30-годишњег архијерејског служења, а који се приређује истог дана у 19,00 часова у резиденцији Митрополита у Сарајеву.

С поштовањем,

ШЕФ КАБИНЕТА

Драган Чанић

Митрополија Дабробосанска

Закључак Бергског
Сарајево

**ЊЕГОВО ВИСОКО ПРЕОСВЕШТЕНСТВО
МИТРОПОЛИТ ДАБРОБОСАНСКИ ГОСПОДИН НИКОЛАЈ**

Ваше Високо Преосвештенство,

Срдечно Вам честитам устоличења и 30-годишњицу архијерејског служења, са жељом за дугогодишњу управу, мир и личној срећи прослављане и будуће годишњине.

Ваш,

Љубиша Вайновић

*Veleposlanstvo Republike Hrvatske
Saraјеvo*

**Srpski pravoslavni
Mitropolit dabrobosanski
G. Nikolaj**

Poštovani gospodine,

u ime diplomata i osoblja Veleposlanstva Republike Hrvatske u Bosni i Hercegovini i u svoje osobno ime upućujem Vam najsrdačnije čestitke povodom ustoličenja i 30-godišnjeg arhijerejskog služenja sa željom da svoj častni poziv i dalje uspješno obavljate na korist kako pravoslavnih vjernika tako i građana Bosne i Hercegovine svih vjera i narodnosti.

S poštovanjem,

Veleposlanik
Prof.dr.sc. Josip Vrbošić

**Босна и Херцеговина
МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА
др Младен ИВАНИЋ
Министар**

Сарајево, 12.09.2003.

Ваше Високо Преосвештенство,

Велика ми је част и задовољство што могу да Вас поздравим са најбољим жељама за успјех у Вашем Архијерејском раду на трону древне Митрополије Дабробосанске у поводу Вашег јубилеја тридесетогодишњег Архијерејског служења и увођења у трон Митрополита Дабробосанских у Сарајеву.

У Вама препознајемо знак окупљења, обнове и охрабрења онима који су остали и онима који се враћају у Сарајево, да ће имати гдје да потраже ослонац у тешким и изазовним временима за наш народ.

Жалим што нисам у могућности да Вам се придружим на Светој Архијерејској Литургији и молим Вас да Високопреосвешћеном Митрополиту г. Јовану, пренесете изразе мог најдубљег поштовања.

С поштовањем,

Младен Иванић

Митрополија Сарајево
Његово Високо Преосвећенство
Господин Николај

Поводом Вашег устоличења на ТРОН МИТРОПОЛИТА
ДАБРОБОСАНСКОГ, примите наше најискреније
честитке у жељи за Ваш здрав и сретан живот, на нашу
велику срећу и задовољство.

На многаја лета

Српско Сарајево, 14. септембар 2003. год.

Професори, студенти
и сви запослени
на Музичкој академији Српско Сарајево

Београд, 14. 9. 2003.

Његово Високопреосвећенство
Митрополит дабробосански господин Николај

Ваше Високопреосвећенство,

Са радошћу сам примио позив да присуствујем свечаном
чину Вашег устоличења, увођењем у трон Митрополита
дабробосанских, 14. септембра 2003. године.

Жао ми је што из породичних разлога нисам у могућности
да тога дана будем у Сарајеву.

Уз честитке за овај велики дан за Митрополију
дабробосанску, остајем са изразима дубоког поштовања.

др Славенко Терзић
председник Српске књижевне задруге

Његово Високопреосвећенство
Митрополит дабробосански
Господин Т. Николај
Сарајево

Ваше Високопреосвећенство,

Честитајући Вам 30 година архијерејског
служења Богу и свом раду молим се Светојцвем да Вам
и у долазећим годинама подари много здравља и духовне
крејивости како би Цароувају свих добара кривости
Ваше својне молитве за спасење свих нас.

Целива Ваму Свету Архијерејску Ресницу и попи
благоденом Вашој Високопреосвећенства

одани Вам
архијерејско-саврешар
Саво Пучић
сврешар ЕЦО

На Четиноу
13.09.2003.г.

Митрополит Црногорско-пимарско

МУЗЕЈ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Крала Петра Првог 5
1000 БЕОГРАД
Телефон: 011/3262 263
Телефакс: 011/338-475

Крала Петра Првог 5
1000 БЕОГРАД
Phone: 381/11/3262-263
Telefax: 381/11/338-475

12. септембар 2003. године

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО
ДРАГИ МИ МИТРОПОЛИТЕ,

Министарство културе и мелије Републике Србије одлучило је
да се наредна седница Хиландарског одбора, чији сам иначе члан,
одржи у манастиру Хиландару баш у време када је уприличено
свечано устоличење Вашег Високопреосвећенства у трон
Богочување Дабробосанске митрополије, као и молитвеног
обележавања тридесет година архијерејског служења. Због важности
састанка, односно сагледавања стање манастирске Ризнице и
утврђивања приоритета заштите манастирских здања, обавезан сам да
будем у манастиру Хиландару.

Ваше Високопреосвећенство, иако нећу бити присутан на
самој свечаности, у Светоаванејској Саборној Хиландарској цркви
пришати ћу воштаницу за Ваше здравље и сваки напредак
повременој Вам митрополији.

Вашем Високопреосвећенству свако добро од Господа жели,
Ваша одани

Мр Слободан Милеушковић

Мр Слободан Милеушковић, управник
Музеја С П Ц и секретар Светог архијерејског синода

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
ДОМ НАРОДА
Сарајево, 11.09.2003. године

ЊЕГОВО ВИСОКО ПРАВОСВЕШТЕНСТВО
МИТРОПОЛИТ ДАБРОБОСАНСКИ
г.г. НИКОЛАЈ

САРАЈЕВО

Зелених беретки бр. 3.

Уз искрену захвалност на позиву, жао ми је што не могу присуствовати
ПРИЈЕМУ, али Вам упућујем моје искрене честитке, жељу за дуг живот и
мирно окружење, прожето радом и уважавањем.

С поштовањем,

ЗАМЈЕНИК ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕГ
ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ БИХ
Споменка Милић

NADBISKUP VRHBOSANSKI
ARCHEPISCOPUS VHRBOSINENSIS

Sarajevo, 6. rujna 2003.

Visokopreosvećeni gospodin
+ Nikolaj, mitropoli
Dabrobosanski
Z. Beretki br. 3
BiH 71000 Sarajevo

Vaša Visokopreosvećenosti!

Primio sam Vaš ljubazni poziv da sudjelujem na proslavi 30. obljetnice Vaše
Arhijerejske službe i Svetog Liturgijskog Ustoličenja 14. rujna 2003. u 9 s. Od srca
zahvaljujem na ovom pozivu, kao i na pozivu da budete Vaš gost za zajedničkim
stolom.

Ovim se ispričavam što neću moći uzeti učešća u tom slavlju, jer sam izvan BiH.
Taj dan mi katolici slavimo Uzvišenje svetog križa, te sam kao kardinal preuzen
jednu obavezu u Europi.

Koristim priliku da upućim najiskrenije čestitke za 30. godinu arhijerejske službe,
te svečanosti Ustoličenja u Sabornoj hramu Rođenja Presvete Bogorodice u Sarajevu.
Neka Vam Bogorodica izmoli od Boga dobro zdravlje i radostno služenje u Crkvi za
spasenje duša.

Uz izrazе bruskog zajedništva u apostolskoj službi iskreno pozdravljam.

Vinko kardinal Puljić
Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski

ВИСОКОПРАВОСВЕШТЕНСТВУ - МИТРОПОЛИТУ ДАБРОБОСАНСКОМ -
Господину + НИКОЛАЈУ -

САРАЈЕВО - БИХ

Са некимјерном захвалношћу, примио сам Ваш драги Позив, да као
Ваш дугогодишњи сарајтовик за економију и финансије у Београдској
Далматинској СЦ-е, присуствујем Устoliчењу - увођењу у Трон
као МИТРОПОЛИТА ДАБРОБОСАНСКОГ У СТОЛНО САРАЈЕВО.

И овим Вашим позивом, као и утијек када сте се са благоизвољели
посјећивати нас или се јављати о Господина и другим Препитима,
у наш Дом, улазио је Благослов за здравље, мир и спасење моје
и мојих најближих.

У свакој нашој породичној и другој вежој и људском помиру нашем,
јачао је у нама Вјеру, Наду и Љубав.

Али и дашено, дашено, кате од тора.

Радаћу са Вама заједно на Справки Господој, упознали сте ме -
упознали смо Вас, као најстрожи МОНАХА И ПАСТИРА вјерних,
за које сте, као и за све људе у Својој његовојсповјести, али једнако
тако и за ове људе којима је Бог издао земљу живот, били помоћ,
утјека и надеже. Рекох, најстрожи сам према себи - најблажег према
свакој људској ствари.

Увјеран сам, дубоко увјеран, да ћете то сјеме сејати у Столном
Сарајеву и око нега - и гдје год да Вас путем Господи наведе.
Због овога онга што је речено овим скромним писмом и свега што је
перечено, ја дубоко жалим, што сам старосно, здравствено немоћан
да милобљено присутим ВАШЕМ САРАЈЕВСКОМ УСТОЛИЧЕЊУ У ТРОН
МИТРОПОЛИТА ДАБРОБОСАНСКОГ И ДАБРОБОСАНСКОГ. Тим жале, што је тај
Трон био и ТРОН БГ ЗАРХА ПРАВОСЛАВНОЈ
ДАЛМАЦИЈИ И БИХИ СВЕТИБАМА.

Свако Вам честита, Вама и ДАБРОБОСАНСКОЈ МИТРОПОЛИТИ ВАШЕ
БГОМ ИЗ АВРАМО УСТОЛИЧЕЊЕ.

Одани Вам, Њевој п. предјојим ПРАВОСЛАВНЕ ДАЛМАЦИЈЕ
УТЈЕКА, ПОК. ПАВЛА, ЧЕТИЋ

Павла Четић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Београд, 08. септембра 2003. год. Контакт: 011/331-100, факс: 011/331-706 Е-пошта: ministar@vlada.rs

Број: 125 *српс*
Датум: 08.09.2003.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
Гдин Николај, Српски Православни
Митрополит Дабробосански
САРАЈЕВО

Ваше преосвећенство,

Захваљујем се на позиву који сте ми упутили да присуствујем светој
Литургији поводом устoliчења и 30-годишњице архиепископске службе које ће се
одржати 14.09.2003. године, у 09.00 часова у Саборном храму Рођења Пресвете
Богородице у Сарајеву.

Користим ову прилику да Вам честитам 30-годишњицу архиепископске
службе и истовремено обавјештавам да се задовољним пријављам позив за
присуство на свечаној чини.

С поштовањем,

МИНИСТАР
Јован Ђерић
Јован Ђерић

ДНЕВНИ АВАЗ бр.2842
понедељак 15. септембар 2003.г.

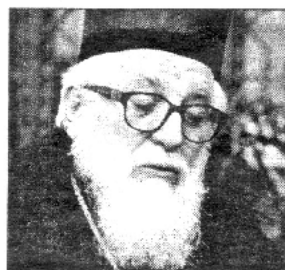
Ceremonija u sarajevskoj Sabornoj crkvi **Ustoličen mitropolit dabrobosanski Nikolaj**

Činom uvođenja u tron potvrđena odluka Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne crkve

Ustoličenje mitropolita dabrobosanskog Nikolaja obavljeno je jučer u sarajevskoj Sabornoj crkvi (Hramu rođenja presvete Bogorodice), javila je Fena.

Činom uvođenja u tron mitropolita dabrobosanskih, koji je izvršio mitropolit zagrebačko-ljubljanski i cijele Italije gospodin Jovan, potvrđena je odluka Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne crkve koja je 1992. godine tadašnjeg episkopa dalmatinskog izabrala za mitropolita dabrobosanskog sa sjedištem u Sarajevu.

Mitropolit dabrobosanski Nikolaj nakon ustoličenja se obratio brojnim zvanicima i

Mitropolit Nikolaj: Poziv vjernicima
vjernicima i tom prilikom je pozvao sve vjernike da žive u jedinstvu i slozi, bez obzira na vjeru i naciju, kako bi Bog obasjaio sve u Bosni i Hercegovini.

СА ЧИМ ПРЕД ГОСПОДА

У животу нас православних хришћана често се дешава да услед разних жртвовања доживимо разочарења и будемо поврјеђени. Разна искушења и разне ситуације у животу пастира доводе га често да остаје сам. Сам са Богом. Христос каже: „Ко жели да живи побожно биће гоњен“. Многи од нас рођемо на свој животни крст покушавајући да га избјегнемо или да га пребацимо на другог. Свети оци су туговали када се деси да дуго немају искушења, сматрајући да их је Бог заборавио. Један савим нови или стари приступ животу и његовом непредвидивом току управо можемо видјети кроз живот митрополита dabrobosanskog Николаја.

Настојећи да не буде неплодна смоковница, он иде у сусрет искушењима и тако их на пола пута силом и благодаћу Божјом савлађује.

Човјек свакодневно ради, да би себи створио *насушни хљеб*. Апостол Павле каже „ко не ради да не једе“. Рад којим се баве свештеници и архијереји је веома одговоран и тежак. То је рад са душама људи које су оно највредније и најважније у овом нашем земаљском животу. Свака људска душа је њежна и свака душа жели да буде схваћена, утјешена, помилована, излијечена, и да се не повређује, јер како каже Апостол Павле: „Једна душа вриједи више него читав свијет“. Руковођен Светим Писмом и његовим садржајем митрополит Николај спада у ону врсту ријетких људи који својим животом показује како треба живот, па и душу полагати за своје стадо и за своје ближње. У свим конфузним ситуацијама којих је било подоста није лако било наћи излаз и рјешење. Само зато што га је живот бичевао могао је све поднијети. Јер је у тим ситуацијама остајао сам, сам са Богом, и ослонивши се на свог Господа ослушкивао је Његов глас и глас савјести и налазио рјешење - излаз и јављао се као побједник, јер се и каже у Светом Писму: „Ако је Бог с вама ко ће против вас“. Увјек је кретао испочетка не осврћући се назад јер прошло вријеме се не враћа, човјек не живи у прошлости. Као прави орач на њиви Божјој са својим свештенством на најтежем простору, судара истока и запада, гдје су многи покушали да нас искористе као *фокус* били и сами изненађени снагом те Митрополије да-

fen

DESK Sarajevo
Cernikova 1, 71000 Sarajevo
Telefon: ++387 33 445336, 963-772; e-mail: desk.sarajevo@fena.ba

14.09.2003 (13:11)

USTOLIČENJE MITROPOLITA DABROBOSANSKOG NIKOLAJA

SARAJEVO, 14. septembra (FENA) - Ustoličenje mitropolita dabrobosanskog gospodina Nikolaja obavljeno je danas u sarajevskoj Sabornoj crkvi (Hram rođenja presvete Bogorodice).

Činom uvođenja u tron mitropolita dabrobosanskih, koji je izvršio mitropolit zagrebačko-ljubljanski i cijele Italije gospodin Jovan, potvrđena je odluka Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne crkve koja je 1992. godine tadašnjeg episkopa dalmatinskog izabrala za mitropolita dabrobosanskog sa sjedištem u Sarajevu.

Mitropolit dabrobosanski Nikolaj se nakon ustoličenja obratio brojnim zvanicima i vjernicima prisutnim prilikom ovog svečanog čina.

Kako je istakao mitropolit Nikolaj, hram Božiji je mjesto s kojeg treba govoriti o vjeri, nadi, ljubavi prema bližnjem. Prema njegovim riječima, Bog je taj koji će pokazati put i reći vjernicima gdje je početak moralnoga pada, ali i gdje počinje ponovni duhovni uspon.

Mitropolit dabrobosanski pozvao je sve vjernike da žive u jedinstvu i slozi, bez obzira na vjeru i naciju, kako bi Bog obasjaio sve u Bosni i Hercegovini.

Na današnji dan se navršava 30 godina arhijerejskog (vladičanskog) služenja mitropolita Nikolaja, te će povodom tog jubileja večeras u 19 sati u rezidenciji Mitropolije biti upriličen prijem za ambasadore, predstavnike vlasti u BiH i druge goste.

(Fena) zl

бробосанске, митрополита Николаја и његовог свештенства. Најтежа бремена падала су на овог човјека, на његов клир и народ. А шта се у души тог човјека дешавало само Бог зна. Ми његови сарадници на њиви Божјој само знамо фрагменте, а срце зналац Бог зна какав је терет поднио наш Владика.

Колико уздаха, непреспаваних ноћи, колико брига за туђу и своју духовну дјецу, стрепњи, разговора, путовања, молитава, Литургија и разних других садржаја, које нико не би могао да издржи да Бог није са њим. Како је вријеме одмицало низале су се разне ситуације, које само чудом - боље речено Божјом - помоћу су превазиђене. Прошло ратно вријеме нам је показало толико чудних рјешења гдје је сам Бог интервенишући чувао наше стадо и нашу Епархију. То су печати присуства Божијег, то су чуда када се из пепела дигнеш и Васкрснеш. Такав је био пут ове малосхваћене, од свих остављене, али од Бога чуване и благословене Епархије. То је она сиротиња која је и Богу мила. То су они прости рибари који ништа немају само просту боголику душу и њу нуде за добро свога рода - стада и своје отаџбине.

А прошлост, почеци митрополита Николаја, су заиста били почетци и Српке цркве. Поготово на дужности Епископа аустралијско-новозеландског гдје је буквално почето од почетка. Па послѣје тога Далмација, манастир Крка са својом старом Богословијом - школом која у тим периодима, иако давши многе свештенике и владике, пала на леђа ондашњег епископа Николаја. Мора се кренути са изградњом нове зграде! А како? Е, то само Бог зна са каквим је снагама и мотивацијом овај Архиепископ, имајући Бога за посредника, поново се јавио као побједник. И када је требало да ужива у благодетељима свога рада или бар да отпочине, да мало одмори, поново најтеже мјесто, најтежа Епархија. Ајде што је рат захватио простор те епархије, али и људи из цркве. Сабор архиепископа оснива нову епархију читавом својом територијом на просторима Митрополије дабробосанске. И тако живећи у том расулу своје Епархије уз претње и наговјештаје појединих неправославних српских струја да ће основати босанску цркву, Митрополит свугдје долази свугдје је присутан, чак и на многим скуповима војних аташеа у БиХ, само да стави до знања свима да је Српска православна црква и Митрополија дабробосанска свугдје присутна, све

прати о свему се интересује и о свему брине, а на општу корист свих грађана БиХ и Републике Српске.

Од свега у животу најтеже је, мора се признати кад дођете на згариште ваше куће. Не знате одакле ћете почети. Уз то вас други избјегавају, окрећу леђа јер сматрају да је то немогуће или кажу: Зашто то чинити и себе ломити, па зар није боље да чува себе и своје здраве, јер што му то све треба. Мало је или нимало било оних који су дали подршку владици Николају. Али, баш кад је сам остајао Бог је био уз њега. Ако је Бог са вама ко ће против вас. Па зато су сви свјedoци Божије акције, и поражени тим да је митрополит Николај опет изашао као побједник, јер *сила се Божја кроз немоћне јројављује*. Тешко је човјеку када остане сам. И уз све своје сараднике и ближње кад сте сами са свим проблемима које се траже да их ви рјешите. Сви остали кажу: Ја не знам, а ви видите како ћете. Уз много савјета и критика са друге стране, наш владика је остајао сам. Али није био сам. Са њим је био Господ који га је бодрио и пружао своју благодат. Бог му је давао нагон да то мора учинити већ данас, јер можда поучен ранијим искуствима сутра већ буде касно.

Иако тешки проблеми, они носе са собом своју сласт, доживљај да је Бог уз вас и да својим чудним токовима бодри ревнитеља и постићује осуђивача и клеветника.

Није овај Архиепископ нимало био поштеђен, још мање схваћен од окружења, али је истрајао. Када се вратимо у прошлост, па и у ту несретну 1992. годину, и погледамо сада у све оно што је затекао митрополит Николај долазећи на чело Дабробосанске епархије, сви ћемо се сложити да то није то небо и та земља, већ је то Ново небо и Нова земља, гдје је он уз препреке свих слојева и категорија, Божјом благодаћу, васкрсао своју осакаћену и окрњену Епархију.

Ето он је изгарао и жртвовао себе, своје здравље, па и своју душу, за добробит своје пастве и свога народа, а гдје смо ми његови сарадници на Божјој њиви, и гдје сте ви господо предсједници и дипломате, е то је тешко одговорити? Само се чувајте да се на нама и на вама не испуне оне ријечи Светог Писма: „Очеви једoше кисело грождје, а синовима трну зуби“.

У манастиру Добруну, на Светиој светишеномученика Пејтра митрополијца дабробосанског 17/04. септембра 2003. године.

Синђел Јован (Гардовић)

СИЛА СЕ БОЖЈА КРОЗ НЕМОЋНЕ ПРОЈАВЉУЈЕ

У недјељу 14. септембра у јуџарњим сајима док је трајала Света Архијерејска Литургија и чин устоличења митрополија Николаја у трон Митрополија дабробосанских, Радио Српско Сарајево (РСС) поводом овог великог догађаја емисиоао је инјереју са њрођерејем о. Момиром Васиљевићем (ОМ) који у цјелини доносимо

РСС: Оче Момо добро дошли у емисију „Вјера славна - вјера љраво-славна“. У њочейку овог разговора као увод нашим слушаоцима рецитије нам шћа за нас Православце љред-стјавља овај дан.

ОМ: Боље вас нашао. Дозволите да поздравим све слушаоце радија Српско Сарајево, да им пожелим срећну и Богом благословену насту-пајућу Црквену Нову годину. Наиме по календару наше свете Православ-не хришћанске Цркве, почиње цр-квена година. Година у којој круг празника и богослужења наравно по-чиње да се прославља по календару Цркве онако како је установио Први васељенски сабор, јер је до тада нова година, најпре код Јевреја а послје у свим народима, слављена 1. септем-бра по старом односно 14. сада по но-вом календару и отуда ова нова цр-квена година доноси нам духовну рад-ост. Христос је ушао у Јерусалим-ски храм и рекао да доноси нову го-дину, проповједа Нову годину Го-сподњу којом ослобађа слијепе, хро-ме, потлачене, и у овој години одно-сно у овом мјесецу. Још један битан податак, почетком црквене нове го-дине Цар Константин је однео чувену побједу над Царем Максенцијем. Хришћанство је добило слободу у септембру мјесецу 313. године, и то је веома значајан датум, од тада је по-чело слободно да се проповједа и ши-ри по цијелом свијету и од тада нам Господ наш и Спаситељ Исус Хри-стос и његови следбеници и угодници доносе многе и многе духовне радо-сти. Ето са том радошћу и ја почи-њем ово своје данашње излагање ко-

је је заиста дошло на радост у нашу Митрополију дабробосанску.

РСС: Ећо баш љрави увод у дана-шњи разговор а одмах слушаоцима да оћкријемо да је данас један вели-ки догађај у Саборној Цркви љосве-ћеној Пресвештој Бођородици у Сара-јеву. Док ово ми љоворимо оче Момо, шћече светја архијерејска литургија љослије које у трон митрополија Дабробосанског ће бити устоличен високопреосвешћени митрополиј госћодин Николај. Заиста један ве-лики духовни љразник у светом хра-му у Сарајеву.

ОМ: Хвала и слава Господу Богу да је свети архијерејски синод Срп-ске православне цркве донио одлуку да се у трон митрополита дабробо-санских устоличи и постави његово високопреосвештенство наш митро-полит господин Николај који већ 10 година управља Богом даном и Све-тим Савом основаном митрополијом дабробосанском. Не треба напоми-њати нашим слушаоцима да је проте-кло вријеме било вријеме ужасног и

страшног рата и других искушења, невоља и проблема које сви прежи-вљавамо и имамо. А одлука Светог Архијерејског Сабора на мајском за-сиједању 1992. године ондашњи Епи-скоп далматински господин Николај постављен је за Митрополита дабро-босанског, и он је одмах дошао у по-вјерену му епархију, али све до дана данашњег није могло да се уприли-чи његово устоличење у трон митро-полита дабробосанских. Зато баш сада у ово вријеме почиње света ар-хијерејска литургија. Епископи, све-штеници и многи вјерни народ данас се радује. Одлуком светог синода изасланик његове светости Патри-јарха српског господина Павла јесте митрополит Загребачко-Љубљан-ски и цијеле Италије господин Јован који ће да изврши устоличење госпо-дина митрополита Николаја у трон митрополита дабробосанских. То ће бити 54 устоличење и увођење у трон Митрополита дабробосанских.

РСС: Истјовремено митрополиј Николај обиљежава 30 љодина ећи-скојске односно владичанске слу-жбе.

ОМ: Господ је тако хтјео. Господин митрополит Николај је изабран у ма-ју 1973. године за Епископа аустра-лијско-новозеландског и одмах, по избору те године у децембру отишао у далеку Аустралију гдје је уз много тешкоћа и много упорности, много труда, много одрицања и много рада основао и прилично добро организо-вао Епископију аустралијско-новозе-ландску. Треба само из те његове слу-жбе из тог периода поменути да је по-дигао храм Светог Саве, затим, први манастири посвећен Пресветој Бого-

родици у Новом Зеланду и да је чак организовао цркву у Јоханесбургу и да је боравећи пет година на том подручју стекао повјерење и оставио дубоког духовног трага код наших Срба, других православних, али и да је стекао симпатије тадашње власти у Аустралији које су му одали признање за све оно што је урадио. Основао је прво српско гробље и заиста свео сва дуговања Епископије аустралијско-новозеландске на једну разумну мјеру. Након успјешно свршеног посла, Архијерејски сабор владика Никколаја поставља за Епископа далматинског. На том трону остаје све до 1992. године. У том периоду у Далматинској епархији обнављао је порушене цркве и манастире, парохijske домове и манастирске конаке, и низ црквених здања што укупно износи 86, које је осветио и дао на употребу свештенству и народу. Али, зло које је узимало маха и на тим крајевима достиже врхунац када почиње рат. У правој пометњи, током рата, када је у централном дјелу СПЦ, Митрополији дабробосанској, дошло до праве трагедије српског народа, тражио се прави човјек пун снаге и елана да покуша колко толко да среди ситуацију у распућеној пастви и опет се нашао прави човјек кога Бог посла напаћеним Србима у Босну. Видећи преданост, упорност, духовни рад, затим, самопријегорну пожртвованост овог човјека, Сабор СПЦ га поставља за Митрополита дабробосанског. Било је то јако тешко вријеме. Страдања на овим просторима тек отпочињу и тада се Митрополит прихвата једног тешког бремена сматрајући да је то Божја воља и долази на трон Митрополита дабробосанских, на кормило Митрополије дабробосанске.

РСС: *Оче Момире да мало проговоримо о митрополији Николају, човјеку који је у српској православној цркви познат као човјек просвјете.*

ОМ: У својих 30 година епископске службе и владичанског архијерејског

служења, господин Митрополит је вршио дучност Архијереја на три епархије и тај јубилеј на један посебан начин се обиљежава заједно са устоличењем његовим у трон митрополита дабробосанских. Није господин митрополит служио за примијер само као архијереј и као владика Српске православне цркве. Кроз читав свој живот посебну своју пажњу је посвећивао просвети и у том правцу су му Српска православна црква и Свети архијерејски синод задавали многе задатке. Најприје је отворио и обновио рад најстарије школе у српском православном народу која је основана 1615., а то је богословија Света Три Јерарха у манастиру Крки, гдје је у почетку основана двогодишња богословија за одрасле и старије особе а касније је она прерасла у петоразредну богословију и господин Митрополит је био њен Ректор. Он је касније имао поново једну часну дужност да у условима протјераног српског народа обнови рад ове богословије у нашем Србињу, тако да је практично три пута бивао њеним Ректором и три пута обнављао рад ове за српски православно народ веома значајне духовне богословске школе. Признања која је господин Митрополит примио за свој несебични рад у просвјети јесу заиста огромна, али су можда опет мала за све што је он учинио на пољу просвете, у одгајању кандидата свештеничких, у љубави и жртви, пожртвовању које је улагао да се манастир Крка у Кистањама код Книна прошири за 1700 квадратних метара, јер кад је одлазио толико је оставио изграђеног простора. За оно што је учинио на обнови Сарајевске богословије која сада ради под именом Свештеномученика Петра Митрополита дабробосанског, за све оно што је писао а готово за оно што је васпитавао, одгајао, духовно бринуо за све кандидате који су прошли кроз ове школе, завршили и постали свештеници, монаси, епископи-владике, а и они који су

прошли кроз ову школу а нису се рукоположили по својој слободној вољи. Тако да је велика лепеза, велики број личности, значајних личности, у Српској православној цркви и српском православном народу, одгајан, васпитаван, учен и духовно подизан под његовом будном бригом и старанњем. То је онај посебан допринос за који га је српска православна црква прогласила почасним доктором богословских наука из Светога Писма, а овдје не треба ни понављати онима који већ знају за његов рад на пољу просвете у духовној академији, на музичкој академији у Српском Сарајеву, на обнови Конзерваторске академије која сад тренутно ради у Београду и многим другим пољима на којима се он показао и објавио доста књига, проповједи. Доста тога још има необјављенога, доста тога господин Митрополит веома ревносно, усрдно свакога дана припрема за објављивање, да би тако оставио онима којима ће то највише користити а то су наши богословци, студенти, свештеници и монаси.

РСС: *Силом ирилика, можемо ипак рећи, о. Момире, привремено сједиште Митрополије дабробосанске је било у Сокоцу. А то није први пут да на овим просторима сјелоју велики духовници попут митрополијата Николаја.*

ОМ: Митрополија дабробосанска је основана Светим Савом 1219. године и њено прво сједиште је било у манастиру Светога Николе у Прибојској Бањи, у мјесту званом Дабар. Отуда и потиче назив наше епархије Митрополија Дабробосанска. Касније је сједиште пренешено у Сарајево и преко три стотине година сједиште је у Сарајеву, што наравно у времену у којем живимо и на оно што Сарајево као један велики град и центар значи није никакво ни чудо. Међутим у условима у којима је дошао господин Митрополит, ви знате да су то били ратни услови, по њего-

вој жељи, он је за привремено сједиште одредио Соколац. Јер је одатле било најидеалније вршити Архипастирску мисију. Видјевши све тешкоће и страдање, поготово живе цркве - народа, младости, рушења богомоља, цркава и манастира, а порушено је 23 цркве до темеља, 11 парохијских домова, Митрополиту је Бог дао велику снагу и храброст да обилази сва мјеста и покушава да своју епархију повеже обнављајући како материјално тако и духовно све Црквене општине, дајући им моралну и материјалну и сваки други вид подршке, да би истрајали у том тешком времену. Треба напоменути и то да је из митрополије дабробосанске одсељено и изашло преко 280 000 епархиота односно становника и вјерника Митрополије дабробосанске. То је податак који доводи у питање уопште функционисање једне епархије, али са Богом се све може. Са том вјером у нашег Господа и Митрополит је кренуо у том правцу обнове, јер се нема времена за одлагање. Можда већ сутра за неке буде касно.

Посебно се ангажује на српској младости гдје је оне кандидате који имају жељу да упишу богословију или духовну академију помогао и са потпором и са савјетом. Свуда се труди, поучава, проповједа, али што је најважније сви његови саговорници, било да су они знамените политичке, државне личности, амбасадори, црквене личности, одају му признање за ону његову смиреност, сталоженоост за оно што преноси на своје саговорнике. Кроз то је заиста, и кроз карактерне његове особине, Господ благословио овај народ. У овако једном тешком времену наша Романија, Соколац али и читав православни српски народ Митрополије дабробосанске као и дурги народи, имају прилику да се поуче духовно. Занимљиво да ово није први пут да је привремено сједиште Митрополије дабробосанске на Сокоцу. Наша

историја цркве је забиљежила и запамтила да је овдје, на Црквинама у нашем Гласинцу, на Романији било већ сједишта митрополита дабробосанских тако да се понавља она историјска слика у тешкоћама, да се у немирним временима износе сједиште и трон митрополита дабробосанских. Наравно он није бивао само овдје, бивао је и у Јањићима код Зенице и у неким другим мјестима и манастирима. Данашње устоличење митрополита Николаја уствари је знак да су се тек сада стекли услови да после свих тешкоћа и ратних страдања и разарања, да се ово устоличење у

трон Митрополита дабробосанских може и извршити. Митрополит Николај је иначе 54-ти митрополит по реду колико је у историјату забиљежила Митрополија дабробосанска.

РСС: *О. Момире, након ових тешких рајних година митрополија Николаја прејознајемо и његовим порукама, мира, које заиста зраче једном благишћу. То се прејознаје и то смо имали прилику и да чујемо њим медија.*

ОМ: Не само путем медија. Господин митрополит Николај, ако ја могу имати ту слободу да кажем, је заиста једна блага и тиха личност. Он својом благишћу и смиреношћу друге личности плијени и приводи истини Хри-

стовој. Нажалост морам да кажем да многи званичници који су исто тако били одушевљени свим његовим особинама понекада нису имали (или су њихови наредбодавци другачије њима наређивали), нису имали слуха па ни воље да његове поруке мира и добре воље спроведу, како је он, као следбеник Христов, као прави Архипастир, као истински владика и митрополит сматрао сходно Јеванђељу и канонима Православне цркве..

Често пута су кроз неке друге медије, поготово електронске злоупотређаване, наравно изузимајући из контекста његове мисли, тако да су му чинене одређене неправде али господин митрополит није желио да се осврће на то, најчешће није одговарао, прећутао је, говорио је да ће вријеме које долази најбоље показати. Мени је жао што његове поруке мира, љубави, топлине, једног истинског братског односа са свим народима, нису многи схватили, него су исте критиковане. Често пута га је критиковао његов народ, а најчешће они који нису Срби православци, тако да је на овој вјетрометини, на овом мјесту гдје столује резидент Митрополије дабробосанске митрополит Николај заиста и у другим временима било тешко, на раскрсници истока и запада, разних политичких, вјерских, историјских, културних и других струјања и сукобљавања али је он у свему томе са својом смиреношћу, са својим истинским радом на пољу своје православне хиришћанске цркве и митрополије, доказао и показао свима да он проповједа Христа да мир Христов нуди оно што је Господ и Спаситељ Христос донио цијеломе свијету, а то је мир, љубав, слога међу народима и ту треба да се и друге личности поуче од њега. Често пута људи ме назову и кажу да је господин митрополит Николај проговорио њиховим устима када говори о кризи морала, о кризи ауторитета, о многом непоштењу које је ушло у народ, и да ће требати доста муке, доста труда и

доста самопрегорног рада да се то поправи. Наравно, ја овдје не могу да набројим сва она његова искушења, све оне његове муке и одрицања које је он лично и сам размишљајући имао, како и шта да учини. То обично остаје невидљиво, док људи виде она дјела у којима човјек наступа, поготово нас некада слике медија преваре само зато што смо видјели човјека негдје или прочитали један дио, извод, пасус из штампе тако да једну општу слику не можемо имати, а то је, помало ми је жао када је у питању господин митрополит Николај учестала: у нашем народу присутна је једна стара навика или грешка да тек када нестане из наше средине, једне добре личности, тако и са нашим родитељима и са свим што је добро, онда тек констатујемо и видимо колико нам она недостаје и колико нам је значила.

РСС: *О. Момире! Ето ближи се и крај данашње емисије. У Саборној цркви у Сарајеву ћеће велики духовни догађај, и можда да кажемо ишта у ствари представља устоличење, штај данашњи чин у Саборном храму?*

ОМ: Устоличење у Српској православној цркви иде одмах по избору. Значи да Свети архијерејски сабор на својој редовној сједници бира између предложених кандидата одређеног епископа односно владике за једну од епископија односно митрополија. Обзиром да је Митрополија дабробосанска у рангу митрополија, као што смо рекли ондашњи епископ далматински господин Николај изабран је 1992. године за Митрополита дабробосанског. Епископ који наслеђује претходног епископа на одређеној епископији односно митрополит, треба да буде устоличен и постављен за митрополита односно епископа те дотичне епископије. Обзиром да овдје услови нису дозвољавали протеклих десет година, због поменутих ратних збивања, Свети синод српске православне цркве одлучио да се устоличење митрополита

Николаја сада изврши. Што значи да ће и званично постављење и устоличење у трон Митрополита дабробосанских господина Николаја да буде извршено данас по Светој литургији уз један свечани декрет и посебан говор и честитку посланика Његовог високопреосвештенства митрополита господина Јована. Ово је прилика да овом пастиру цркве једном од најстаријих архијереја СПЦ честитамо устоличење у трон митрополита дабробосанских и прославу јубилеја 30 година архијерејске и архипастирске службе. Да се сви вјерни помоле Богу за здравље господина митрополита Никола-

ја, јер молитва је најинтимнији израз наших осјећања нашем Творцу и Бог је тај који по нашој молби и даје тражено. Баш данас када је празник Сабор Срба светитеља прилика је да у јединственој молитви живе цркве којој је глава Господ и Спаситељ наш Исус Христос, испросимо благослов и наше молитве да буду услишене. Онако како се и молимо свакодневно за своје архијереје, да дуго служи по истини и путу Христовом и да нас води на духовном пољу и плану на путу нашега спасења са оном смиреношћу, благошћу и мудрошћу коју је до сада имао и да му зажелимо онако како ми у цркви и честитамо и говоримо: „Долгоденствуј високопреосвјашењејши владико на многаја лџета“. „Испола ети депота“, што би рекло: Боже и Господе

чувај нашег Митрополита, благослови његов рад и дај Боже на много година.

РСС: *Хвала вам о. Момо на овом лијепој казивању. Заиста и с разлогом сте говорили о данашњем дану и данашњем догађају. Ви сте написали у „Дабру“, десило се то 2002. године, један тојоао тексст. Можда за крај дјелић тог текста да нам прочитате или нешто да извадимо из тог вашег казивања за лист „Дабар“.*

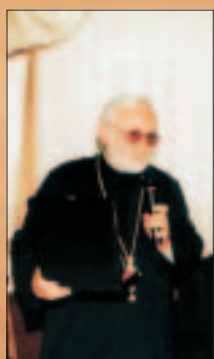
ОМ: Можда је најбитнији дио онај гдје свако од нас посвећује себе на службу Богу и своме роду па да можда прочитам овај пасус: „Као истински и добри пастир, митрополит се моли и богослужи, често посјећује паству, свештенике и храмове, храбри и савјетује, планира, обнавља, гради и из пепела и згаришта опет изниче храмови и црквена здања. Мудрошћу, благошћу и смиреношћу коју преноси на друге упорно износи и говори истину о српском народу и Српској православној цркви.“

Можда да још само један дио, како да кажем, прочитам, и да нагласим ону исконску његову особину трудбеника и митрополита који се у свему труди да свако вријеме има своје бреме, како каже наш српски православни народ: „Протеклих 10 година које је провео као резидент Митрополије дабробосанске и 30 година архијерејске службе Његовом високопреосвештенству митрополиту господину Николају нису биле нимало лаке, напротив биле су обременене страшним и многим искушењима. Слава и хвала свемогућем Господу да је у овом тешком и страдалном времену у личности овог смиреног и честитог архијереја, домаћина који је вршио дјело Господње, обрадовао и даривао Српску цркву и Митрополију дабробосанску у лику митрополита господина Николаја.“

Разговор водио Велемир Елез

Поздравна ријеч ректора Карловачке богословије, протојереја-ставрофора Душана Петровића за време ручка

Ваша Високопреосвештенства, Ваша Преосвештенства, оци свештеници, христочежњиви монаси, како би то казао отац Јустин, поштовани представници власти једине праве српске државе, Републике Српске, браћо и сестре.

После овако лепих говора дозволите и мени да и ја нешто одмучам. Прво, хвала Високопреосвештеном митрополиту Николају који нас је позвао да дођемо на ову ретку свечаност.

Његово преосвештенство владика сремски господин Василије није могао да дође, јер му је данас гост у Карловцима архиепископ из Чешке православне цркве, Христифор, тако да је морао да га дочека. Он испоручује своје поздраве и најлепше жеље. Жао му је што није могао доћи. Знамо ми колико он цени Митрополита Николаја и зато је послао по нама један поклон - Свето Писмо са посветом која гласи: „Поводом устоличења и тридесет година епископске службе, Његовом високопреосвештенству, господину Николају, Митрополиту дабробосанском, Епископу сремски Василије“. Испод је цитат: „Проћи ће све, али душа, образ и оно што је добро остаје заувек,, (Патријарх Српски Павле).

Оно што је Преосвећени Владика Атанасије казао о Владици Николају као о човеку просвете и љубави према просвети, то ми је украо, па нећу да понављам. Господин професор мр. Ранко Мандић и ја, дошли смо на овако велику свечаност. Ми доносимо поздраве читаве Карловачке богословије, дакле, и професора и ђака.

А сада да се вратим на оно где је Владика Атанасије стао. Неизмерна љубав, велика љубав, жртва, каква се ретко где среће, али у исто време једна духовна, па ако хоћете, у крајњој линији и физичка снага која једнога човека преко седамдесет година заиста пред нас ставља овако у један положај где никад не смемо казати да нам је нешто тешко. Могу само да Вам кажем, констатације ради ово: кад ми у зборници некад расправљамо, па неког од млађих професора нешто задужимо, а он каже: „Како ћу ја, ја то не могу“, остали му кажу: „Ћути, кад може Митрополит Николај, можеш и ти“. Ево професор је сведок тога. Оно што је Владика Атанасије споменуо како је било у Раковици и ја се јако добро сећам свега тога. Свето Писмо никад не могу заборавити. Не само то, тај отац Николај, крхки један човек, без браде, са дугом косом. Звали смо га Бранко Радичевић. Имао је дугу косу и науснице. Свако вече, није му било тешко да дође на занимање и да напише на табли је-

дан цитат из Јеванђеља, Дела апостолских и Посланица, и учио нас је овако: „Свето Писмо није књига која се прочита и остави. Свето Писмо је књига на којој се учи да се живи, значи оно се мора прочитавати читавог живота“. Верујте ми, ево сад искрено говорим пред једним озбиљним аудиторијумом: да нисам научио то од оца Николаја, ја то не бих знао, и само захваљујући њему, зато га изузетно поштујем, ја сам научио да Свето Писмо читам сваки дан. Дан-данас то исто радим што сам радио у Богословији. Могу бити најуморнији увече, али без прочитане једне главе из Јеванђеља, Дела апостолских и Посланица, не може се у кревет, као што монах има своје молитвено правило. И хвала му на томе. А оно господо моја, слушајући у цркви, оне деценије, па да вам се заврти у глави: 30 онде, 25 тамо, 48 овамо,... па то се сад барата само са деценијама, дакле, то је једно богато искуство, једно искуство на коме ми млађи учимо од њега, јер човек се учи докле год је жив.

За нас је ово велика част, за нас је ово у исто време и срећа и духовна радост. Искрено честитајући у име Епископа Сремског Господина Василија и у име мог колеге, који је овде присутан, мр Ранка Мандића и свих професора и ђака Карловачке Богословије, искрено желим од Бога здравља, духовног напретка, вредноће докле год је жив. А он је такав и такав ће бити. Зато: куд год ходио увек с Богом ходио. А како он може без Бога ходити, то је незамисливо. Нека га на путу срећа су-

среће, нек свака његова молитва Богу допре.

Знајући кога је највише волео у животу, а кога и ми највише волимо у животу, а ко би то био други него Господ наш Исус Христос, ми смо се одлучили да Вам једну лепу икону Спаситеља дамо на поклон поводом тридесетогодишњице Ваше епископске службе, да Вас она сећа на нас и, изнад свега, да нас спомињете у молитвама. У исто време донели смо вам једну лепу монографију о карловачким црквама. Ето, то је наш скроман поклон, али, будите уверени да је од срца. Живео Високопреосвештени Владико на много, много, много година!

Истог дана Митрополит Николај је, у згради Митрополије у Сарајеву, организовао пријем којем су присуствовали: Епископ зворничко-тузлански Василије, председник РС Драган Чавић, председник Владе РС Драган Микеревић, члан председништва БиХ Борислав Паравац, портпарол дома народа БиХ Горан Милојевић, Мирко Шаровић, министар МУП-а РС Зоран Ђерић, министар правде БиХ Слободан Ковач, посланик у Народној скупштини РС Милан Тупајић, секретар за вјере Душан Антељ, викар надбискупа врхбосанске надбискупије Мато Зофкић, сарајевски муфтија, амбасадори Грчке, Србије и Црне Горе, Бугарске, Палестине, Малезије, представник ОХР-а Вадим Кузњецов, као и многи други званичници.

Митрополитов говор на ручку

С Божјим благословом, навршило се 30 година од моје хиротоније, 14. септембра 1973. године. Ко ме најпре заблагодарити, ако не Ономе који је извор сваког доброг надахнућа и сваког обновљења у Цркви српској, у народу српском? Не може бити сумње да се свештенички позив код нас развио по Његовој светој вољи, јер нам је речено и заповеђено да свако дрво ценимо по плодовима. Добро дрво добре плодове доноси, а зло дрво зле плодове доноси.

Дужност је сваког човека да обрађује свој врт, а тај врт је држава и сопствена кућа. Један од најскупочијих вртова је човекова душа. Ја Бога молим да све моје мисли претвори у молитву. Молитва је само један сигнал пред Господом, а сигнал се даје само онда када је велика опасност. И овај сигнал који Епархија дабробосанска даје значи: Боже спасавај српски народ и српску цркву у овом тешком времену. Ја тај сигнал упућујем прво Богу, а затим свој нашој браћи Србима, Српкињама и српској деци, да се боре за своје и наше душе и мисле на Бога.

Будите благословени, Ви који сте данас узели учешћа у овој нашој свечаности, и првенствено дошли у име Господње. Црква је, драги моји, та која блажи и снажи. Много је немоћи у свету, много

горчине у животу људском и народном код нас. Нико нас не може оснажити, нико нам не може горчину засладити, осим једино храм Божји, Црква наша. То су нам преци знали, а ми морамо данас, у овом времену, њих следити. Црква не изневерава и никога не враћа празна кући својој. Господ Исус Христос, Најближи, Најхрабрији, дошао је зато да у море људске горчине улије небеску сласт и да у ову светску болницу донесе невиђену снагу. Слава нека је Богу, од кога долази сласт и снага. Црква је канал кроз који долази благод и снага Божја.

У то име захваљујем се свима који порадише да се за овим обедом љубави осетисмо богоугодно. Захваљујем се на лепим говорима и израженим жељама. Захваљујем се Високопреосвећеном митрополиту загребачко-љубљанском и целе Италије г. Јовану, делегату Светог архијерејског синода који изврши моје устоличење данас у Саборном храму у Сарајеву и на лепим речима упућеног поздрава. Затим, браћи Архијерејима, професорима високих и средњих школа, како наших богословских, тако и осталих. Захваљујем се г. ректорима богословија, браћи свештеницима који су ми видно помагали док сам био у Епархији далматинској, и тамошњем српском народу од кога сам се учио и много научио. Захваљујем се свима из наших државних тела и органа на присуству, г. амбасадорима и свима осталим заједно са нашим професорима обеју богословских школа, те нашем свештенству, монаштву и на-

шем благочестивом народу српском, који данас молитвено дели ову нашу несвакидашњу радост.

Намерно сам оставио и посебно наглашавам: Захваљујем се нашем домаћину Г. Брани Чоловићу, који с љубављу ово све припреми на достојној висини овог догађаја, све нас почасте на достојан начин

како то српски домаћински дух чини и захтева. Он је човек који много ради за добро образа српског, кога многи прљају.

Хвала свима и на поклонима, које ми подаристе.

Свима желим од Бога радост, мир, Божји благослов и живели на много љета.

Поздравна ријеч архијерејског намјесника сарајевског протојереја-ставрофора Јеремије Старовлаха

Ваше Високопреосвештенство, Архипастору добри стада Христова,

Данас, на почетку црквене нове године, у Саборном храму у Сарајеву, као и у свим храмовима Епархије дабробосанске, Ваше свештенство и монаштво у општој евхаристијској саборности уносили су молитве благодарности Богу за дол-

годенственоје и мирноје житије, здравије же и спасеније рода серпскога, и за Вас, првопрестолног Архијереја наше славне али и мученичке Епархије дабробосанске.

Божанска премудрост подарила нам је овај свети дан да отворимо недовршену књигу живота Вашег и да ишчитавамо странице из те пребогате и преобилне ризнице, из које ћемо узети само дио онога што је данас за нас најсудбоносније и најприличније.

На данашњи дан, на празник Сабора српских светитеља, 14. септембра 1973. године, изабрани сте и хиротонисани за Епископа аустралијско-новозеландског.

Дакле, тридесет година архијерејске службе, тридесет година службе Богу, Цркви и роду српском, али и свим људима добре воље.

Јубилеј вриједан дивљења и благодарности. Из те обимне књиге живота Вашег не бих ишчитавао странице Архипастирског дјеловања у повјереним Вам епархијама аустралијско-новозеландској од 1973. до 1978. и далматинској од 1978. па све до ратне 1992. године.

Божјим промислом у најсудбоноснијем тренутку по наш народ, Цркву и свештенство, 1992. године, у страшном вихору рата, преузимате кормило Цркве Епархије дабробосанске са сједиштем овдје у Сарајеву, али авај! Те и наредних година ни престоно Сарајево, ни више од половине своје Епархије не можете ни видјети нити обићи.

Без свога дома, без крова над главом, чините невјероватне на-

поре, обилазећи своју паству, пробијајући се понекад и кроз куршуме метака и граната, да би окупили, подарили благослов, охрабрили своје свештенство у њиховим надчовјечанским напорима, прије свега да преживе и да буду достојни свога светог позвања, како би подијелили судбину свога народа, своје пастве.

Та огромна Ваша животна енергија, жртва, о којој смо ми свештеници често међу собом разговарали и дивили се, давала је нама свештеницима велику моралну обавезу да не клонемо духом и да издржимо у свим ратним тешкоћама.

Ипак, страшан је биланс ратних страдања наше Епархије: погибија свештеника оца Недељка Поповића као и више хиљада убијених и несталих, преко двјеста хиљада прогнаних. Порушено је 23 храма и манастира, једанаест их је оштећено, разорено 11 парохијских домова, а ова зграда Митрополије тешко је оштећена и у њој су изгорјеле књиге библиотеке непроцјенљиве вриједности, као и многа сакрална материјална добра широм Епархије.

Ваше Високопреосвештенство,

У послератној обнови наше Епархије, Ви сте са својим свештенством и монаштвом урадили толико, колико неко не уради за цио свој животни вијек, испуњавајући тако ријечи св. Ап. Павла који каже: „Потруди се да се покажеш врстан пред Богом, као радник који не мора да се стиди, који право управља ријечју истине“ (2 Тим. 2,15).

Наша Епархија и поред бројних тешкоћа и материјалне кризе се обнавља. Подижу се велељепни

храмови, парохијски домови, обнављају се срушени и девастирани. Манастир Добрун Вашом заслугом све више стреми да постане велики духовни центар, а највеће заслуге за све то припадају нашем благочестивом народу, бројним задужбинарима ктиторица, дародавцима и нашем свештенству.

Високопреосвећени,

Ми знамо колика је заслуга Ваша за оснивање богословских школа у Србињу, како Богословије тако и Духовне академије. Љубав и пажњу коју уносите али и непрестану бригу и старање како да преживе ове двије богословске школе, јесу од изузетног значаја за српски народ, нашу Цркву и Републику Српску. Из њих изниче млади нараштаји, млади посленици на њиви Господњој.

Цијенећи Вашу преданост на пољу црквене просвете и богословља, додијељен Вам је почасни докторат богословља, а од предсједника Републике Српске одликовани сте орденом Његоша првог реда, као и обје богословске школе.

Колико смо срећни што смо данас на овако величанствен начин у катедралном храму доживјели ехаристијску радост у поводу Вашег устоличења које се ето збило након толико година, јер сте увијек говорили: „Нека, имамо много пречих послова, толико смо тужни и огорчени што нам зграду наше Богословије која се ослања на ову зграду Митрополије, још неће да врате, иако је она наша насушна потреба“. Једино Православни Срби и наша Православна црква нема у Сарајеву нити једне

своје богословске школе. Без ње Сарајево не може бити мултиетничко ни мултиконфесионално.

Ваше Високопреосвештенство,

Наша Епархија данас дише пуним плућима. Влада канонско јединство, ред рад и поредак. Плодови вјеронауке, богословских школа, активности свештеника кроз градитељство, уређење святих храмова и парохијских домова и други облици мисије примјетни су у свим црквеним општинама и парохијама и то све под Вашим будним оком, да шта не промакне, јер како рече св. Ап. Павле: „Ко шкрто сеје, шкрто ће и жњети, ко у благослову сеје у благослову ће и жњети“ (2 Кор. 9,6).

Драги Владико,

Ово је само мали дио из пребогате животне ризнице Ваше, јер, „Не може се град сакрити кад на

гори стоји, нити се меће свијећа под мјерицу, већ на свијећњак и свијетли свима у кући. Тако да се свијетли свјетлост ваша пред људима, да виде ваша добра дјела и прославе Оца нашег који је на небесима“ (Мт. 5,14-15).

У знак захвалности, поштовања и успомене на овај радосни дан тридесетогодишњице Ваше архијерејске службе као и устоличења, дозволите ми да Вам у име свештенства сва четири намјесништва наше Епархије, најтоплије честитам и да Вас умолим, да у знак наше пажње и оданости према Вама, примите ове поклоне: икону светог оца Николаја, Вашег заштитника, са посветом и архијерејски жезал, као трајне успомене на овај радосни дан.

Благосиљајте Високопреосвешени Владико, на многаја лjeta.

Поздравна ријеч Митрополита Николаја на пријему у згради Митрополије у Сарајеву

Бог и Свети архијерејски сабор поставио ме је да стојим поред многих значајних стубова у Српском народу и Српској Цркви на овим просторима. Данас, то моје стајање је утврђено, обављеним устоличењем у Саборној цркви у Сарајеву. Мени су данас у мислима сви претходни Епископи и Митрополити Епархије дабробосанске, који су такође вољом Божјом и свог народа српског, чврсто стајали чинећи многа велика дела. Ова дијецеза је веома стара. Она је у 784-ој години регуларног живота, а Срба-хришћана било је на овим просторима и раније, пре 1219. године, када је ова дијецеза утемељена.

Живот Српске цркве на овим просторима био је буран, као и њеног народа. У свему томе Бог је имао свога учешћа на одржању Срба и Српске Цркве, како на овим просторима, тако и шире. Издржљивост у свему томе је увек освајала, помоћу Божјом и благодаћу Светога Духа. Предстојници Цркве су биле жарке душе. Када историчари о овој Епархији пишу, кажу да је њен нервни склоп био богат, нежан и здрав, с јаким срцем у прсима. То је била установа у којој су спољашњи утицаји лако покретали одјек, али скоро увек одјек племенитог звука. На нама је браћо свештеници, да и ми чинимо све најбоље, како би били и пред Богом и људи-

ма оцењени најбољом оценом. То од нас очекују сви у овој држави.

Међу свим Митрополитима ове Епархије тешко је рећи који је био најмарљивији, али свакако испред и изнад свих стоји Свети Петар сарајевски. Народ целог Сарајева га је љубио. Али не треба заборавити ни благоупокојеног Митрополита Владислава, мог претходника, који премину у избеглиштву и чију сам жељу извршио преневши га и сахрањивши га у сарајевском Саборном храму. И он је био веома пожртвован, паметан и љубављу широк човек.

Уверен сам да ће и мени, малом и недостојном човеку, Бог свесрдно помагати, на разне начине, да бих свима и свакоме могао добро чинити. То је био посао и мојих претходника. То је дело јеванђелске љубави, па вас све драги учесници у овој свечаности молим да ме имате у својим молитвама, како би сјај ове Епархије и данас сијао, пред свима у овој држави, светлошћу достојном поштовања свих људи у овој Епархији и далеко шире.

Много хвала Архијерејском намеснику сарајевском, протојереју-ставрофору оцу Јеремији Старовлаху и свој браћи свештеницима на овом вредном поклону, али, искрено говорећи, ми би у овој Епархији без вас, мало учинили. Хвала Вам, и живели сви на много година.

*Извјештај:
протојереј
Ранко М. Билинац*

ЈОШ МЕ ДРЖИ ЉЕПОТА МОНАШКОГ ПОЗИВА

Разговор с поводом: С Мишрополићом дабробосанским јосифодином Николајем о шри деценије његове архијерејске службе и пола вијека свешћенослужења

* Ваше Високопреосвешћенство, навршава се 30 година Ваше архијерејске службе, 50 година свешћенослужења и 56 година од када сте се замонашили. У недељу, 14. септембра ове године, је Ваше услишчење у Саборном храму у Сарајеву. С којим осјећањем дочекујете овај дан и ове шри годишнице?

Најпре да се захвалим на овом разговору у коме ћу изнети неке податке. Када сам се одлучивао да учим Богословију нисам мислио да ћу бити монах и да ћу свршити и високо богословско школовање. Али све што се догађало била је Божија ствар а не лично моја. Бог ме на овом путу којим идем водио и ја сам се трудио да познам вољу Његову. Још 17. децембра, уочи моје крсне славе Светог Николе, замонашио сам се у Призренској богословији. Пре тога, када сам дошао у Патријаршију, где ме је примио благоупокојени митрополит Јосиф, упознао сам се са дивним и школованим монасима и у мени са тада јавила жеља да пођем њиховим путем. Морам признати да сам тада једва чекао да се замонашим и свој живот једино посветим Господу, мојој светој Цркви и српском народу. У тој жељи полагао сам приватно први разред Богословије и положио са врлодобрим успехом, јер тада није радила ни једна Богословија. А када сам се спремао да полажем други разред, Свети архијерејски синод отворио је Богословију у Призрену, па сам отишао тамо да бих редовно завршио четвороразредну Богословију. За први час школско звоно је зазвонио 4. октобра 1947. године. Био је то за мене срећан почетак и још срећније напредовање у школи, учећи се код врло искусних и пожртвованих професора. Кад сам завршио Богословију, школске 1952/53. године, уписао сам се на Богословски факултет, а благоупокојени епископ браничевски Хризостом рукоположио ме је у чин ђакона. Кад сам положио све испите на факултету добио сам стипендију Екуменског савета цркава, како бих ишао на постдипломске студије у Атину, али нисам отишао јер ми нису хтјели да издају пасош, иако сам осам пута подносио молбу. Факултет сам завршио у редовном јунском року, а преосвешћени Хризостом је затражио од Светог синода да ми изда препоруку за мој одлазак на постдипломске студије. Он је пред Светим синодом гарантовао да ћу ја у редовном року, у јуну, дипломирати, као што је и било. По-

што нисам могао добити пасош, Свети синод ме је, школске 1957/58. године, поставио за суплента у Богословији Светог Саве у Раковици. Положио сам професорски испит, а затим ми је Свети синод поверио обнављање рада Богословије у манастиру Крки, што је, Богу хвала, и остварено. Пре 30 година, као ректор крчке Богословије, изабран сам за епископа аустралијског. То

је био прави почетак из ничега. Веома сам задовољан и осећам радост у души, уз искрену захвалност Богу на помоћи коју ми је пружао као и свима осталим помагачима. Хиротонисан сам 14. септембра 1973. године, а Свети архијерејски синод одредио је да овог 14. септембра будем устоличен у Саборној цркви у Сарајеву и да се у Епархији дабробосанској обележи тридесетогодишњица која се тог дана пуни. Тај дан очекујем са великом захвалношћу Богу и свима мојим сарадницима.

* Јесће ли као млади монах, одређујући се за јуџ Јеванђеља, моћи замислити ишаће Вас све чекајући на шом јуџу?

И после 56 година од мог монашења још ме држи та лепота монашког живота, ма колико тај живот био тежак и одговоран, искрено сам желео и трудио се да будем пример другима. У Богословији у манастиру Крки било је доста монаше-

ња и сваком том монашењу сам се искрено радовао. Не знам колико сам у томе успевао, али увек сам настојао да разумем монахе и да им помогнем. И данас мислим, као што сам увек мислио, да монах увек мора бити на рукама Архијереја и његовог духовника, а све остало је Божија ствар. Бар сам ја тако у свом монашком животу осећао. На мом монашком путу, као и на сваком другом, увек има искушења, а онај који сва та искушења уме да претвори у монашку победу осећа се као победник у монаштву.

* Јесће ли у то вријеме имали узора међу монасима и ко је јресудно уишцао на Ваше одређење?

Први пут срео сам једног јеромонаха у манастиру Копорину и то је мој први сусрет са монахом. Он ме одушевио, а узор су ми били господа монаси у Патријаршији које сам већ споменуо. Они су ту живели и радили, неки у патријаршијским канцеларијама, а неки у београдским гимназијама, јер се тада још предавала веронаука у школама.

* У овом разговору немогуће је обухватити сав Ваш досадашњи рад у Цркви, сав Ваш духовни рад, изградњу и обнављање свешћих храмова и Ваш допринос црквеној јросвешћи, ипак, можеће ли издвојити нека од остварења која су Вас највише обрадовала?

Тачно је да је немогуће све обухватити. Ја се трудим да што више својих доживљаја, оних пријатних, успешних и оних непријатних опишем у својој аутобиографији, а урадио сам до сада све сем ово у Епархији дабробосанској. Најпре да поменем манастир Крку, где сам најпре морао да доведем струју до манастира, тј. да поставимо далековод у дужини од пет километара. Радило се врло убрзано. У Кистање тј. у манастир Крку, стигао из Београда 16. јула 1964. године а прве сијалице су засветиле уочи Аранђеловдана, крсне славе манастира Крке. Било је ту много посла тешког и одговорног, али са Божијом помоћу и бригом благоупокојеног владике Стефана, касније жичког, Светог архијерејског синода и многих других кренуло се напред. Ту је парохија манастирска, и економија са великим виноградом и многе друге обавезе. Где сам год ишао и био постављан, постављан сам на сами почетак па сам до сада седам кућа скупио,

зграду Богословије у манастиру Крки подигао, да школа има свој објекат. Када сам отишао у Аустралију отишао сам на сами самцати почетак, а без знања енглеског језика. И овде у Епархију дабробосанску дошао сам у току овог несретног последњег рата, а да нисам примио ни од кога бар један динар да имам са чиме почети живот. Богу хвала и то се успело. Двор у Сарајеву је изгорео, а исто тако и све цркве веома оштећене. У Сокоцу сам се привремено сместио у једној влажној кући и издржао ту годину дана, да би касније Влада Републике Српске и соколачка општина купили једну недовршену кућу коју смо завршили и ту се уселили, где сам и данас када сам у Сокоцу. У Аустралији такође нисам, ама баш ништа имао, а примио сам Епархију са четрдесетдвје хиљаде и петстотина аустралијских долара дуга, плус камата банци и једном човеку аустралијанцу. Када сам после пет година оту- да пошао било је више младих свештеника, више обновљених и купљених црквених домова, подигао сам манастирску цркву, старачки дом са осам станова, српско гробље и много шта друго. Када сам се отуда, после устоличења, припремао да пођем у Далмацију, позвао ме је председник државе Аустралије г. Фројзер на пријем и много ми се захвалио на свему ономе што сам за кратко време урадио за ту богољубиву земљу. Заиста ме је обрадовао и то ми је и данас тако живо у моме бићу. Мој допринос црквеној просвети је мали, али све оно што сам урадио урадио сам са мојим сарадницима, господом професорима и ученицима. Ја сам у школи више од 40 година и увек сам деци прво био родитељ, а затим учитељ, и ако имам какав успех онда је у томе. Остварења која су ме највише обрадовала јесу подизање зграде Богословије у манастиру Крки, отварање музеја у Задру и отварање Духовне академије и Богословије Светог Петра Дабробосанског у Србињу-Фочи. Осим тога, за мене је велика радост када чујем о мојим ученицима да су добри и савесни свештеници и то је највећа плата коју не само ја него и господа професори могу примити у наставничкој каријери.

* Знамо да сје духовно веома везани за манастир Крку и Богословију Света Три Јерарха, да је део Вас увијек тамо. Како, после свега, гледаш на будућност те наше најстарије регуларне школе?

Тачно је то да сам духовно веома везан за манастир Крку и Богословију Света Три Јерарха. Та је школа расла пред мојим очима

и радовао сам се сваком њеном успеху. Морам рећи да сам се веома ожалостио када су се ученици иселили, оставивши све тамо. Богу хвала, осим малих оштећења, а захваљујући хрватским војницима, све се сачувало и данас је школа веома лепо обновљена и поново прорадила. То је моја велика радост и више пута сам био тамо, да се духовно освежим и обрадујем оним шта је све учињено. Ја оптимистичније гледам на будућност те школе, која је радила у својој историји у манастиру Крки, Шибенику, Бенковцу и Задру до свршетка Првог светског рата, када је Задар потпао под Италију. Све је тамо остало са највреднијом старом библиотеком, тако да је школа морала да ствара све из почетка. Друго, што ме много радује, у три разреда тамо сада има скоро 50 ученика и то је велики успех.

* Као Митрополић Дабробосански били сје свједок страдања живе Цркве Христове, били иницијатор и један од оснивача Духовне академије Светог Василија Острошког и Богословије Светог Петра Дабробосанског у Србињу, које сје касније подишли на ноге и све вријеме сје се залагали да се обнове покидане везе између шире народа. Могу ли се после 10 година, колико сје на духовном ширину Епархије, назријети први плодови духовне обнове и пријорода?

Ја сам изабран за Митрополита Дабробосанског 1992. године. То је оно најгоре и најнесигурније време, када се глава врло лако могла изгубити а било је и неколико прилика да за мало нисам настрадао. Бог када има своје планове са неким Он га води, упућује и чува за дело за које га је наменио. Морам признати да сам се у Епархији Дабробосанској осећао веома сиромашан све док није основана Духовна академија у Србињу. Ја сам првенствено школски човек, па када сам се срео са првим студентима, мојој радости није било краја. Тако исто, Богу хвала, када је и отворена Богословија Свети Петар Дабробосански. Четири пута сам биран за главу школа. Најпре сам биран за в.д. Управника двогодишње

богословије, затим за Ректора богословије и још два пута за в.д. Ректора богословије на којој се дужности и сада налазим. Обе ове школе у Србињу су изникле из Сарајевске богословије чију смо стотинудвадесет годишњицу прославили (обележили) ове године. Први плодови се могу назрети, али моје није да о томе говорим.

* Идуће године у манастиру Добруну прослава се 200-та годишњица Првог српског устанка као централна прослава у Републици Српској. Зашто баш у Добруну и докле се стишло са припремама?

Манастир Добрун је био 270 година без монаштва, али су га опслуживали свештеници. Хвала им много за сав њихов труд и Бог да им подари Царство небеско. Он је од Турака, сем цркве, потпуно савијен са замљом, а стару цркву из 1343. године порушили су Немци 1945. године. Они нису хтели са собом понети експлозивни материјал, који су били стационирани у цркви, и активирали су га и цркву срушили. Остао је само један део непорушен са веома вредним фрескама из тог времена. Манастир је подигао Прибил Павловић на једном лепом парчету земље. Около је било неколико древних испосница, а неке од њих још постоје. Монаси су поново дошли у манастир 1994. године. Неки научници сматрају да манастир потиче из 10 века, а други да је утемељен 1219. године када је српска црква добила своју самосталност. Братство манастира до сада је подигло један конак, а подиже се још једна зграда за монахе и музеј Првог српског устанка и Митрополита дабробосанских. Карађорђе је ту долазио. Његова је војска ту логоровала, у цркви су се молили и причешћивали. Тај музеј са изложеном експонатима, треба да нам осветли време од пре 200 година. То је део наше историје. Поред самог манастира Добруна треба да прође туристички воз, који ће саобраћати од Ужича преко Мокре Горе, те поред манастира Добруна до Вишеграда. Припреме за прославу теку, не оном брзином коју смо очекивали. Али надамо се да ћемо успети да се достојно припремимо за ову прославу. То је оно колико би за сада могао рећи о манастиру Добруну и о ономе што се у њему сада ради. Нека Бог подари снаге братији који највеће терете носе и на њима је велика одговорност, а ово је ствар историје нашег народа. Захваљујем се редакцији „Православља“ која је увек благовремено, свестрано и објективно обавештавала јавност ове Епархије.

Разговор водио:
Протојереј
Ранко М. Билинац

ЗАПОВЈЕСТ ГРИГОРИЈА ПАТРИЈАРХА

*како свештеник треба да помиње на
Св. Лиџурџији и на Св. ѿроскомидији*

ЖИВЕ

Помени Господе све православне патријархе, архијереје, јереје, јеромонахе, ђаконе, јерођаконе и монахе цијеле Васељење чија имена Ти знаш.

Помени Господе оне који нас помажу, који нам служе, јеромонахе манастирске и скитске и у пустињи и пештерама који се моле, пјевају и читају даноноћно.

Помени Господе све бједнике, болеснике, осуђенике, оне који нас мрзе, као и оне који нас моле да их помињемо, изгнанике, оне по рововима и рудницима, морепловце, путнике и наше сроднике.

Помени Господе благочестиве војнике и оне који су на власти.

Помени Господе све сиромашне, удовице, нејаку дјецу, старце и све благочестиве православне хришћане и сваку православу душу од краја до краја Васељене.

УМРЛЕ

Помени Господе све у Теби уснуле патријархе, архијереје, јереје, јеромонахе, ђаконе, јерођаконе и мо-

нахе и све благочестиве православне хришћане чија имена ти знаш од краја до краја Васељење.

Помени Господе родитеље и учитеље наше, праоце и браћу, сроднике и духовнике који вјерују у живот вјечни, за које се моли Света Црква а које си избавио својом крвљу.

Помени Господе све оне који од нас недостојних очекују молитву за њихово спасење и упокој душе њихове у своме царству, молитвама Пресвете Мајке Твоје, престатељством бестјелесних чинов и молитвама свих Твојих угодника које си својом светом Крвљу избавио.

ДАБАР

Ванредни број

**С БЛАГОСЛОВОМ МИТРОПОЛИТА
ДАБРОБОСАНСКОГ НИКОЛАЈА**

Главни и одговорни уредник:
синђел Калисѿрай (Бобушић)

Технички уредник:
синђел Јован (Гардовић)

Секретар:
ѿроѿјереј Момир Васиљевић

Редакција:
*ѿроѿјереј Боџдан Сѿанишић,
ѿроѿјереј Рајко Цвјејковић,
ѿроѿјереј Милосав Видаковић,
ѿроѿјереј Ранко М. Билинац,
јеромонах Михаило (Боровић),
Злајко Боџдановић*

Фотографије:
Младен Томић

Уредништво
и администрација:
**МАНАСТИР УСПЕЊА
ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ
Добрун, Република Српска**

Адреса редакције:
*Манастир Добрун, 73247 Добрун, РС;
Манастир Добрун, 31243 Мокра Гора, СЦГ*

Телефони:
*(+ 387) (0)58 612-603, ѿел./факс 612-747
(+387) (065) 431-505*

Рукописи и фотографије се не враћају

Штампа:
ѿѿамѿарија „Роѿаѿица“, Роѿаѿица

Припрема штампе:
Издавачка кућа „ДАБАР“

Решењем Министарства информација Републике Српске, број 01-280/96 од 12.7.1996. године, Билтен Манастира Успења Пресвете Богородице у Добруну под називом „Дабар“ је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 152.

***

Решењем Министарства науке и културе Републике Српске, број 04-1202/01 од 25.9.2001. године, Часопис „Дабар“ као публикација од општег друштвеног и националног интереса ослобађа се плаћања пореза на промет.